

VESZPRÉM MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Tartalomjegyzék

I. Általános szabályok.....	3
1. Illetékességi terület.....	3
2. Az ügyfélfogadás rendje.....	4
3. Az ügyintézés határidő.....	7
4. Alapvető eljárási szabályok.....	8
5. Tájékoztatás az ügyfelet megillető jogokról, illetve az ügyfelet terhelő kötelezettségekről.....	12
II. Egyes hatósági ügyek, ügyleírások.....	14
1. A gyermek családi jogállásával kapcsolatos ügyek.....	14
1.1. Születendő gyermek családjogi helyzetének rendezése kiskorú apa esetén.....	14
1.2. Megszületett gyermek családjogi helyzetének rendezése kiskorú apa esetén, apai elismerő nyilatkozat felvétele.....	17
1.3. Apasági (anyasági) perek.....	19
1.4. Titkolt terhesség esetén a gyermek lakóhelyének megállapítása.....	21
2. Gondnoksági ügyek.....	23
2.1. Gondnokság alá helyezési per.....	23
2.2. Gondnok, ideiglenes gondnok kirendelése.....	26
2.3. Zárlat elrendelése és zárgondnok kirendelése.....	29
2.4. Számadási ügyek.....	31
2.5. Gondnok jognyilatkozatainak jóváhagyása.....	34
2.6. Támogatott döntéshozatal.....	36
2.7. Az előzetes jognyilatkozat.....	38
3. Gyámsági Ügyek.....	40

3.1. Gyám kirendelése.....	40
4. Gyermekvédelmi ügyek.....	43
4.1. Védelembe vétel.....	43
4.2. Megelőző pártfogás	45
4.3. Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása.....	47
4.4. Igazolatlan óvodai, iskolai mulasztás.....	49
4.5. Ideiglenes hatályú elhelyezés.....	51
4.6. Nevelésbe vétel.....	54
4.7. Családbafogadás.....	56
4.8. Utógondozás.....	58
4.9. Utógondozói ellátás.....	59
5. Örökbefogadási ügyek.....	61
5.1. Örökbefogadáshoz hozzájárulás a szülő részéről az örökbefogadó személyének ismerete nélkül.....	61
5.2. Örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása.....	63
6. Pénzbeli ellátások.....	65
6.1. Gyermektartásdíj megelőlegezése.....	65
6.2. Otthonteremtési támogatás.....	67
7. Szülői felügyeleti joggal kapcsolatos ügyek.....	69
7.1. A gyermek huzamosabb időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése.....	69
7.2. A szülők lakóhelyének vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási helynek az elhagyása, a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelölése.....	71
7.3. Kapcsolattartás (rendezése, megváltoztatása, szüneteltetése, megvonása).....	73
7.4. Gyermek iskolájának, életpályájának megválasztása.....	76
7.5. Megállapodás szülői felügyeleti jog gyakorlásában.....	78
7.6. Kiskorú házasságkötésének engedélyezése.....	80
7.7. Szülői jognyilatkozatok jóváhagyása.....	82
7.8. Tanköteles gyermek művészeti-, sport-, modell vagy hirdetési tevékenység keretében történő foglalkoztatásának engedélyezése.....	84

A Járási Hivatalok Hatósági és Gyámügyi Osztályainak hatáskörébe tartozó ügyek

I. Általános szabályok

1. Illetékességi terület:

A Veszprém megyében kialakításra került 10 járás illetékességi területei a következők:

Ajkai járás

Ajka, Csehbánya, Farkasgyepű, Halimba, Kislőd, Magyarpolány, Nyirád, Öcs, Szóc, Úrkút, Városlőd.

Balatonalmádi járás

Balatonakarattya, Balatonalmádi, Balatonfőkajár, Balatonfűzfő, Balatonkenese, Csajág, Felsőörs, Királyszentistván, Küngös, Litér, Papkeszi.

Balatonfüredi járás

Alsóörs, Aszófő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonfüred, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csopak, Dörgicse, Lovas, Monoszló, Óbudavár, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Tihany, Vászoly, Zánka.

Devecseri járás

Adorjánháza, Apácatorna, Borszörcsök, Csögle, Dabrony, Devecser, Doba, Egeralja, Iszkáz, Kamond, Karakószörcsök, Kerta, Kisberzseny, Kiscsős, Kispirit, Kisszőlős, Kolontár, Nagyalásony, Nagypirit, Noszlop, Oroszi, Pusztamiske, Somlójenő, Somlószőlős, Somlóvásárhely, Somlóvecse, Tüskevár, Vid.

Pápai járás

Adásztevel, Bakonyjákó, Bakonykoppány, Bakonypölöske, Bakonyság, Bakonyszentiván, Bakonyszücs, Bakonytamási, Béb, Békás, Csót, Dáka, Döbrönte, Egyházaskesző, Ganna, Gecse, Gic, Homokbödöge, Kemeneshőgyész, Kemenesszentpéter, Kup, Külsővat, Lovászpátona, Magyaragens, Malomsok, Marcalgergelyi, Marcaltő, Mezőlak, Mihályháza, Nagyacsád, Nagydém, Nagygyimót, Nagytevel, Nemesgörzsöny, Nemesszalók, Németbánya, Nóráp, Nyárád, Pápa, Pápadereske, Pápakovácsi, Pápasalamon, Pápateszér, Takácsi, Ugod, Vanyola, Várkesző, Vaszar, Vinár.

Sümegei járás

Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Hosztót, Káptalanfa, Megyer, Nemeshany, Rigács, Sümeg, Sümegprága, Szentimrefalva, Ukk, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalamegyes, Zalaszegvár.

Tapolcai járás

Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balatonhenye, Balatonrendes, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Kapolcs, Káptalantóti, Kékkút, Kisapáti, Kővágóörs, Köveskál, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Mindszentkál, Monostorapáti, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka, Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékkál, Szigliget, Taliándörögd, Tapolca, Uzsa, Vigántpetend, Zalahaláp.

Várpalotai járás

Berhida, Jásd, Ősi, Öskü, Pétfürdő, Tés, Várpalota, Vilonya.

Veszprémi járás

Barnag, Bánd, Eplény, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Márkó, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Pula, Sóly, Szentgál, Szentkirályszabadja, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz, Vöröstó.

Zirci járás

Bakonybél, Bakonyháza, Bakonyoszlop, Bakonyszentkirály, Borzavár, Csesznek, Csetény, Dudar, Lókút, Nagyesztergár, Olaszfalu, Pénzesgyőr, Porva, Szápár, Zirc.

Az ettől eltérő különös illetékességi szabályok az egyes ügyleírásoknál kerültek megjelölésre.

2. Az ügyfélfogadás rendje

Ajkai járás

Az ügyfélfogadás ideje:

Hétfő és szerda 8.00-16.00 óráig

Péntek 8.00-12.00 óráig

Az ügyfélfogadás helye:

Veszprém Megyei Kormányhivatal Ajkai Járási Hivatal
Hatósági és Gyámügyi Osztály
8400 Ajka, Szabadság tér 12.

Tel.: (88) 550-649 Fax: (88) 550-677
E-mail: ajka.hatosag@veszprem.gov.hu

Balatonalmádi járás

Az ügyélfogadás ideje:

Hétfő, szerda és csütörtök 8.00-16.30 óráig
Péntek 8.00-13.00 óráig

Az ügyélfogadás helye:

Veszprém Megyei Kormányhivatal Balatonalmádi Járási
Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály
8220 Balatonalmádi, Baross G. út 32.
Tel.: (88) 550-718 Fax: (88) 550-809
E-mail: balatonalmadi.gyamugy@veszprem.gov.hu

Balatonfüredi járás

Az ügyélfogadás ideje:

Hétfő, szerda: 8.00-16.00 óráig
Péntek 8.00-12.00 óráig

Az ügyélfogadás helye:

Veszprém Megyei Kormányhivatal Balatonfüredi Járási
Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály
8230 Balatonfüred, Kossuth u. 14.
Tel.: (87) 795-101, (87) 795-102, (87) 795-068,
(87) 795-093
Fax: (87) 795-124
E-mail: balatonfured.gyamugy@veszprem.gov.hu

Devecseri járás

Az ügyélfogadás ideje:

Hétfő és szerda 8.00-16.00 óráig
Csütörtök 8.00-14.00 óráig
Péntek 8.00-13.00 óráig

Az ügyélfogadás helye:

Veszprém Megyei Kormányhivatal Devecseri Járási
Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály
8460 Devecser, Petőfi tér 1.
Tel.: (88) 550-742 Fax: (88) 550-816
E-mail: devecser.hatosag@veszprem.gov.hu

Pápai járás

Az ügyfélfogadás ideje:

Hétfő 8.00 – 12.00 óráig

Kedd 8.00-12.00 óráig

Szerda 8.00-17.00 óráig

Péntek 8.00-13.30 óráig

Az ügyfélfogadás helye:

Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal

Gyámügyi Osztály

8500 Pápa, Fő u. 12.

Tel.: (89) 795-037

Fax: (89)795-100

E-mail: papa.gyamugy@veszprem.gov.hu

Sümegei járás

Az ügyfélfogadás ideje:

Hétfő, szerda 8.00-16.30 óráig

Péntek 8.00-12.00 óráig

Az ügyfélfogadás helye:

Veszprém Megyei Kormányhivatal Sümegei Járási Hivatal

Hatósági és Gyámügyi Osztály

8330 Sümeg, Kossuth L. u. 14-16.

Tel.: (87) 795-040

Fax: (87) 795-122

E-mail: sumeg.hatosag@veszprem.gov.hu

Tapolcai járás

Az ügyfélfogadás ideje:

Hétfő, kedd, szerda, csütörtök 8.00-16.00 óráig

Péntek 8.00-12.00 óráig

Az ügyfélfogadás helye:

Veszprém Megyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal

Hatósági és Gyámügyi Osztály

8300 Tapolca, Hősök tere 15.

Tel.: (87) 795-170

Fax: (87) 795-129

E-mail: tapolca.hatosag@veszprem.gov.hu

Várpalotai járás

Az ügyfélfogadás ideje:

Hétfő 8.00-16.00 óráig

Szerda 8.00-16.30 óráig

Péntek 8.00-12.00 óráig

Az ügyfélfogadás helye: Veszprém Megyei Kormányhivatal Várpalotai Járási Hivatal Gyámügyi Osztály
8100 Várpalota, Gárdonyi G. u. 39.
Tel.: (88) 550-618 Fax: (88) 550-804
E-mail: varpalota.gyamugy@veszprem.gov.hu

Veszprémi járás

Az ügyfélfogadás ideje:

Hétfő, szerda 8.00-16.00 óráig
Péntek 8.00-12.00 óráig

Az ügyfélfogadás helye: Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Gyámügyi Osztály
8200 Veszprém, Mindszenty J. u. 3-5.
Tel.: (88) 550-499 Fax: (88) 550-702
E-mail: veszprem.gyamugy@veszprem.gov.hu

Zirci járás

Az ügyfélfogadási ideje:

Hétfő: 8.00-16.00 óráig
Szerda: 8.00-16.30 óráig
Csütörtök: 8.00-15.00 óráig
Péntek: 8.00-13.00 óráig

Az ügyfélfogadás helye: Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály
8420 Zirc, Március 15. tér 1.
Tel.: (88) 550-699 Fax: (88) 550-817
E-mail: zirc.hatosag@veszprem.gov.hu

3. Az ügyintézés határidő

Az általános ügyintézési határidő teljes eljárásban hatvan nap; az ügyintézési határidő az eljárás megindulásának napján kezdődik.

Az ügyintézési határidőbe nem számít be

- az eljárás felfüggesztésének, szünetelésének és
- az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének időtartama.

Az ügyet soron kívül kell elintézni, ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja, életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja, a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el, vagy a közbiztonság, a közrend vagy a nemzetbiztonság érdekében egyébként szükséges.

Ha a határidőből kevesebb mint tizenöt nap van hátra, a további eljárási cselekményeket soron kívül kell elvégezni.

Fentiekől eltérő különös szabályok az egyes ügyleírásoknál kerülnek meghatározásra.

4. Alapvető eljárási szabályok

- A kérelem az illetékes hatóságnál vagy – ha azt törvény vagy kormányrendelet nem zárja ki – a kormányablaknál terjeszthető elő.
- Ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a kérelmet a hatósághoz írásban vagy személyesen lehet előterjeszteni.
- Az eljárás a kérelemnek az eljáró hatósághoz történő megérkezését követő napon indul.
- Ha jogszabály további követelményt nem állapít meg, a kérelem tartalmazza az ügyfél és képviselője azonosításához szükséges adatokat és elérhetőségét.
- Nem kérhető az ügyféltől szakhatósági állásfoglalás vagy előzetes szakhatósági állásfoglalás csatolása, és az ügyfél azonosításához szükséges adatok kivételével olyan adat, amely nyilvános, vagy amelyet jogszabállyal rendszeresített közhiteles nyilvántartásnak tartalmaznia kell.
- A kérelmet tartalma szerint kell elbírálni akkor is, ha az nem egyezik az ügyfél által használt elnevezéssel.
- A hatóság a kizárólag kérelemre indítható eljárások kivételével hivatalból eljárást indíthat, a kérelemre indult eljárást jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén folytathatja. Hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét, valamint felülvizsgálhatja a saját és a felügyelete alá tartozó hatóság döntését és eljárását.
- A természetes személy ügyfél akkor rendelkezik eljárási képességgel, ha az ügy tárgyára tekintettel cselekvőképesnek minősül.
- A hatóság jogosult az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője természetes személyazonosító adatainak és az ügyfajtát szabályozó törvényben meghatározott személyes adatok, továbbá – ha törvény másként nem rendelkezik – a tényállás tisztázásához elengedhetetlenül szükséges más személyes adatok megismerésére és kezelésére. A kérelemre induló eljárásban

vélelmezni kell, hogy a kérelmező ügyfél a tényállás tisztázásához szükséges személyes adatok – ideértve a különleges adatokat is – kezeléséhez hozzájárulást adott.

- A hatóság kérelemre vagy hivatalból elrendeli az ügyfél, illetve az eljárás egyéb résztvevője természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését, ha őt az eljárásban való közreműködése miatt súlyosan hátrányos következmény érheti, vagy ugyanazon tényállás alapján a jogerősen vagy véglegesen lezárt, vagy párhuzamosan zajló és a hatóság előtt ismert más bírósági vagy hatósági eljárásban az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője adatainak zárt kezelését rendelték el.
- Ha törvény nem írja elő az ügyfél személyes eljárását, helyette törvényes képviselője, vagy az általa, illetve törvényes képviselője által meghatalmazott személy, továbbá az ügyfél és képviselője együtt is eljárhat. Jogi személy törvényes képviselőjének eljárása személyes eljárásnak minősül. Az ellenérdekű ügyfelek képviseletét nem láthatja el ugyanaz a személy.
- A hatóság írásban, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvényben meghatározott elektronikus úton, vagy személyesen, írásbelinek nem minősülő elektronikus úton tart kapcsolatot az ügyféllel és az eljárásban résztvevőkkel.
- A hivatalbóli eljárás az első eljárási cselekmény elvégzésének napján kezdődik, megindításáról az ismert ügyfelet a hatóság értesíti. Az értesítés tartalmazza az ügy tárgyát és számát, az eljárás megindításának napját és az ügyintézési határidőt, az ügyintézési határidőbe nem számító időtartamokat, az ügyintéző nevét és hivatali elérhetőségét, és az ügyféli jogokra és kötelezettségekre vonatkozó tájékoztatást.
- Ha a kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek nem felel meg, az eljáró hatóság határidő megjelölésével, a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett egy ízben hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt.
- A hatóság az eljárást megszünteti, ha a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására; a kérelmező ügyfél a hatóság felhívására nem nyilatkozik, és ennek hiányában a kérelem nem bírálható el, és az eljárást hivatalból nem folytatja; az eljárás okafogyottá vált; az ügyfél nem tesz eleget eljárási költség előlegezési kötelezettségének; az eljárás kérelemre indult, és valamennyi kérelmező ügyfél kérelmét visszavonta, illetve ahhoz az ellenérdekű ügyfelek az ellenérdekű ügyféllel szemben, kérelemre indított eljárásban hozzájárultak, és az eljárás hivatalból nem folytatható; a hatóság megállapítja, hogy az ügyben más hatóság már eljár, vagy más hatóság kijelölésére került sor, vagy az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amely bíróság vagy más

szerv hatáskörébe tartozik, és az ügyfél a hatóságnak az eljárás megindítására vonatkozó felhívásának nem tesz eleget.

- Az ügyfél kérelmével a tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig rendelkezhet.
- Az eljáró hatóság hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét, valamint felülvizsgálhatja a saját és a felügyelete alá tartozó hatóság döntését és eljárását.
- Azt, akinek személyes meghallgatása az eljárás során szükséges, a hatóság kötelezi, hogy a megjelölt helyen és időpontban jelenjen meg.
- Ha az idézett személy a szabályszerű idézésnek nem tesz eleget, vagy meghallgatása előtt az eljárás helyéről engedély nélkül eltávozik, és távolmaradását előzetesen alapos okkal nem menti ki, vagy utólag megfelelően nem igazolja, vagy az idézésre meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki, eljárási bírsággal sújtható.
- Ha az idézett személy az idézésre nem jelent meg, és távolmaradását nem mentette ki, a rendőrség útján elővezettethető.
- A hatósági eljárásban minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas. Nem használható fel bizonyítékként a hatóság által, jogszabálysértéssel megszerzett bizonyíték. Bizonyíték különösen az ügyfél nyilatkozata, az irat, a tanúvallomás, a szemléről készült jegyzőkönyv, a szakértői vélemény, a hatósági ellenőrzésen készült jegyzőkönyv és a tárgyi bizonyíték.
- A hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli.
- Az ügyre vonatkozó tény tanúval is bizonyítható.
- A tanúként idézett személy – az e törvényben meghatározott kivétellel – köteles tanúvallomást tenni.
- Szakértőt kell meghallgatni vagy – legalább 15 napos határidő tűzésével – szakvéleményt kell kérni, ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges, és az eljáró hatóság nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel.
- Ha az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője által használt idegen nyelvet az ügyintéző nem beszéli, tolmácsot kell alkalmazni. Az ügyben eljáró hatóság el nem járó tagja, valamint – ha az a tényállás tisztázáshoz elengedhetetlen – az ellenőrzés helyszínén tartózkodó, idegen nyelvet beszélő személy tolmácsként igénybe vehető.
- Aki az eljárás során valamely határnapot, határidőt önhibáján kívül elmulasztott, igazolási kérelmet terjeszthet elő.

- Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában betekinthez az eljárás során keletkezett iratba.
- A hatóság döntésének formája határozat vagy végzés. A hatóság az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során hozott egyéb döntése végzés.
- A hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye. A hatóság végzése ellen önálló jogorvoslatnak akkor van helye, ha azt törvény megengedi, egyéb esetben a végzés elleni jogorvoslati jog a határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés ellen igénybe vehető jogorvoslat keretében gyakorolható.
- Ha a kötelezett a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tett eleget, az végrehajtható. A végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. A végrehajtást – ha jogszabály másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság foganatosítja.
- A hatóság köteles úgy megszervezni a tevékenységét, hogy az az eljárás valamennyi résztvevőjének a legkevesebb költséget okozza, és – a tényállás tisztázására vonatkozó követelmények sérelme nélkül, a fejlett technológiák alkalmazásával – az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.
- Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárás költségeit az viseli, akinél azok felmerültek.
- Az eljárás résztvevője viseli a jogellenes magatartásával okozott költségeket.
- Az eljárási költséget a hatóság összecszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.
- A hatóság annak a természetes személy ügyfélnek, aki kereseti, jövedelmi és vagyoni viszonyai miatt az eljárási költséget vagy egy részét nem képes viselni, jogai érvényesítésének megkönnyítésére, vagy törvényben meghatározott más fontos okból költségmentességet engedélyezhet.
- A gyámügyi eljárásban meg kell hallgatni a szülőt és más törvényes képviselőt, a gondozót, a korlátozottan cselekvőképes gyermeket, a cselekvőképességében a gyámügyi eljárásban felmerülő jognyilatkozat tekintetében részlegesen korlátozott személyt és az ítélőképessége birtokában levő cselekvőképtelen gyermeket, továbbá minden esetben azt, akivel szemben kötelezettséget kívánnak megállapítani, valamint – szükség szerint – a gyermek más közeli hozzátartozóit. A meghallgatást mellőzni lehet, ha a meghallgatás miatti késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna.
- A kapcsolattartással, a kiskorú házasságkötésének engedélyezésével, az örökbefogadással, a származás megismerésével, a terhességet eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya születendő gyermek lakóhelyének megállapításával, a családi jogállással, a szülői felügyeleti jog gyakorlásával, a

családbafogadással és a gyámsággal, gondnoksággal és a támogatott döntéshozatallal kapcsolatos jognyilatkozatokat csak személyesen lehet megtenni, valamint, ha a tényállás tisztázása érdekében a gyámhatóság tárgyalást tart, azon személyesen kell megjelenni.

- A jogszabály előírása esetén a gyermek személyi ügyeiben a szülői felügyelet együttesen gyakorló mindkét szülőnek személyesen kell eljárnia, illetőleg személyesen kell nyilatkoznia.
- A gyámhatóság a gyermeket törvényes képviselője, illetve egyéb érdekelt jelenléte nélkül is meghallgathatja, ha az a gyermek érdekében áll.
- Ha az ügyfél és törvényes képviselője között érdekellentét van, a gyámhatóság eseti gondnokot vagy eseti gyámot rendel ki számára. Ha az ügyfél törvényes képviselőjével szemben terjeszt elő kérelmet, az érdekellentét fennállását meg kell állapítani.
- Cselekvőképtelen személyt csak akkor lehet tanúként meghallgatni, ha a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható és ehhez törvényes képviselője hozzájárul. Cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes tanú meghallgatását csak a tanú törvényes képviselőjének jelenlétében lehet lefolytatni.

5. Tájékoztatás az ügyfelet megillető jogokról, illetve az ügyfelet terhelő kötelezettségekről

Az ügyfelet megillető általános jogokat és az ügyfelet terhelő általános kötelezettségeket az Alaptörvény, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) határozza meg.

Az ügyfelet megillető jogok:

- Az ügyfelet megilleti a tisztességes ügyintézéshez és a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog és az eljárás során az anyanyelv, kisebbségi nyelv használatának joga.
- A hatóság az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője számára biztosítja, hogy jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek, és előmozdítja az ügyféli jogok gyakorlását.
- Az ügyfél az eljárás során bármikor nyilatkozatot, észrevételt tehet.
- Ha jogszabály nem zárja ki, az ügyfél a nyilatkozatával pótolhatja a hiányzó bizonyítékot, ha annak beszerzése nem lehetséges.
- Az ügyfél kérelmével a tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig rendelkezhet.

- A hatóság a törvényben meghatározott korlátozásokkal az ügyfeleknek és képviselőiknek, valamint más érdekelteknek biztosítja az iratbetekintési jogot, ugyanakkor gondoskodik a törvény által védett adatok megőrzéséről és a személyes adatok védelméről.
- Az ügyfél – az önálló jogorvoslással nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.

Az ügyfelet terhelő kötelezettségek:

- A közigazgatási hatósági eljárásban az ügyfél köteles jóhiszeműen eljárni és az eljárás többi résztvevőjével együttműködni.
- Az ügyfél magatartása nem irányulhat a hatóság megtévesztésére vagy a döntéshozatal, illetve a végrehajtás indokolatlan késleltetésére.
- A hivatalbóli eljárásban az ügyfél a hatóság erre irányuló felhívására köteles közölni az érdemi döntéshez szükséges adatokat.
- Az ügyfél a törvény által meghatározott esetekben eljárási költség viselésére köteles; kérelemre indult eljárásban az eljárási költséget – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a kérelmező ügyfél előlegezi, a bizonyítási eljárással járó költségeket a bizonyítást indítványozó fél előlegezi.
- Az idézett személy köteles az idézésnek eleget tenni.

II. Egyes hatósági ügyek, ügyleírások

1. A gyermek családi jogállásával kapcsolatos ügyek

1.1. Születendő gyermek családjogi helyzetének rendezése kiskorú apa esetén

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Bármely Járási Hivatal.

Magzat részére az a Járási Hivatal illetékes gyámot rendelni, amelynek területén az anya lakóhelye van.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- Személyazonosításra alkalmas igazolvány (érvényes személyi igazolvány, útlevél, vagy kártyaformátumú jogosítvány és lakcímet igazoló hatósági igazolvány).
- Ha az apaságot megállapító teljes hatályú elismerő nyilatkozatot a gyermek születése előtt teszik, a szülés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját tartalmazó szakorvosi bizonyítvány. Szakorvosi bizonyítványként terhesgondozási könyv is elfogadható, amennyiben tartalmazza a születés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját.
- A hajadon családi állapot hatósági bizonyítvánnyal való igazolására kell felhívni az anyát, ha ezen adat a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból nem állapítható meg. Ha ily módon nem állapítható meg a hajadon családi állapot, az anya nyilatkozik hajadon családi állapotáról, amely nyilatkozatot a gyámhivatal jegyzőkönyvbe foglalja.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Szóban előterjesztett kérelemhez csatolva, vagy írásban, postai úton. Teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére csak személyes megjelenés során van mód.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: –

Az ügyintézés határideje:

Azonnal vagy 60 napon belül.

Ügymenet leírása:

Ha az anya a fogamzási idő kezdetétől a gyermek születéséig eltelt idő vagy annak egy része alatt nem állott házassági kötelékben, és apasági vélelmet keletkeztető

reprodukciós eljárásban sem vett részt, vagy ha az apaság vélelme megdőlt, a gyermek apjának kell tekinteni azt a férfit, aki a gyermeket teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal a magáénak ismerte el. Apai elismerő nyilatkozatot a gyermeknél legalább tizenhat évvel idősebb férfi tehet. Apai elismerő nyilatkozat a gyermek fogamzási idejének kezdetétől tehető. Ha az apai elismerő nyilatkozat megtételére a gyermek születése előtt kerül sor, a nyilatkozat a gyermek megszületésekor válik teljes hatályúvá.

Ha a születendő gyermek anyja cselekvőképtelen kiskorú, korlátozottan cselekvőképes kiskorú, cselekvőképtelen nagykorú vagy a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy, a gyámhatóság a magzat részére – az elismerés teljes hatályához szükséges hozzájáruló nyilatkozat megtételére – gyámot rendel. A gyám kirendelése – kérelemre vagy hivatalból – akkor is szükséges, ha az anya a gyermek születése idején előreláthatóan már nagykorú lesz.

Alapvető eljárási szabályok:

Az eljárás kérelemre indul. Az anya által megjelölt férfi a gyermek születése előtt nyilatkozattételre akkor idézhető, ha az anya a szülés várható idejét és ha az lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját szakorvosi bizonyítvánnyal igazolta. A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat jegyzőkönyvben kerül rögzítésre, amelynek alapján a gyermeket születését követően anyakönyvezik. Az ügyben jognyilatkozatot csak személyesen lehet tenni, ha a tényállás tisztázása érdekében a gyámhatóság tárgyalást tart, azon személyesen kell megjelenni. A gyámhivatal a korlátozottan cselekvőképes kiskorú férfit a törvényes képviselője jelenlétében hallgatja meg. A gyámhivatal a meghallgatás során tájékoztatja az anyát és az apaként megnevezett férfit, hogy az apasági vélelem megtámadására ad alapot, ha a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot jogszabály megkerülése céljából tették.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

1.2. Megszületett gyermek családjogi helyzetének rendezése kiskorú apa esetén – apai elismerő nyilatkozat felvétele

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Bármely Járási Hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- Személyazonosításra alkalmas igazolvány (érvényes személyi igazolvány, útlevél, vagy kártyaformátumú jogosítvány és lakcímet igazoló hatósági igazolvány).
- Születési anyakönyvi kivonat.
- A hajadon családi állapot hatósági bizonyítvánnyal való igazolására kell felhívni az anyát, ha ezen adat a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból nem állapítható meg. Ha ily módon nem állapítható meg a hajadon családi állapot, az anya nyilatkozik hajadon családi állapotáról, amely nyilatkozatot a gyámhivatal jegyzőkönyvbe foglalja.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Az ügyfélfogadási időben, szóban előterjesztett kérelemhez csatolva, vagy írásban, postai úton. Teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére csak személyes megjelenés során van mód.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: –

Az ügyintézés határideje:

Azonnal vagy 60 napon belül.

Ügymenet leírása:

A települési önkormányzat jegyzője az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermek születése esetén tájékoztatja az anyát arról, hogy kiskorú apa apai elismerő nyilatkozatának felvételére bármely gyámhivatal illetékes. Ha az anya kiskorú személyt nevez meg apaként, a települési önkormányzat jegyzője haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt. Amennyiben a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére az anyakönyvvezető által küldött értesítés kézhezvételét követő harminc napon belül nem kerül sor, úgy a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében az eljárást kiskorú apa esetén az illetékes gyámhivatal hivatalból folytatja le.

Alapvető eljárási szabályok:

Az eljárás kérelemre vagy hivatalból indul. A családi jogállás rendezésére irányuló eljárás megindítását kérheti kiskorú apa esetén a gyámhivatalnál a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a korlátozottan cselekvőképes kiskorú anya, a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú anya (törvényes képviselőjének hozzájárulásával), a gyermeket magáénak elismerni szándékozó férfi, vagy a tizennegyedik életévét betöltött gyermek.

Teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtétele esetén az elismerő nyilatkozat jegyzőkönyvben kerül rögzítésre, amelynek egy példányával értesíteni kell a gyermek születési helye szerint illetékes anyakönyvvezetőt. Az ügyben jognyilatkozatot csak személyesen lehet tenni, ha a tényállás tisztázása érdekében a gyámhatóság tárgyalást tart, azon személyesen kell megjelenni.

Az apaként megnevezett férfit kiskorú apa esetén a gyámhivatal meghallgatja és, ha az apaság tényét nem vitatja, felhívja őt az apai elismerő nyilatkozat megtételére, majd nyilatkozatát jegyzőkönyvben rögzíti.

A gyámhivatal a korlátozottan cselekvőképes kiskorú férfit a törvényes képviselője jelenlétében hallgatja meg. A gyámhivatal a meghallgatás során tájékoztatja az anyát és az apaként megnevezett férfit, hogy az apasági vélelem megtámadására ad alapot, ha a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot jogszabály megkerülése céljából tették.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

1.3. Apasági (anyasági) perek

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok: –

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Személyesen előterjesztett kérelmet követően kérelemre folytatandó az eljárás, de a hatóság hivatalból is intézkedhet.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: –

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

Ha a gyermek apja sem az anya házassági köteléke, sem reprodukciós eljárás, sem teljes hatályú apai elismerés alapján nem állapítható meg, az apaságot bírósági úton lehet megállapítani. A bíróság a gyermek apjának nyilvánítja azt a férfit, aki az anyával a fogamzási időben nemileg érintkezett, és az összes körülmény gondos mérlegelése alapján alaposan következtethető, hogy a gyermek ebből az érintkezésből származik. Ha az apaság bírósági megállapítására nagykorú gyermek esetén került sor, a gyermek nyilatkozhat, hogy a vér szerinti apa családi nevét kívánja-e viselni vagy az addig viselt családi nevét viseli-e tovább. Nyilatkozat hiányában a gyermek nevét az apaság vélelme nem érinti. Az apaságot megállapító ítélet mindenkiel szemben hatályos. Ha a származás reprodukciós eljárás következménye, nincs helye az apaság bírói úton történő megállapításának azzal a férfival szemben, aki az eljárás lefolytatásához ivarsejtet vagy embriót adományozott. A gyámhivatal az apaság vélelmének megdöntése iránti pert indít, ha az apai elismerő nyilatkozatot jogszabály, különösen az örökbefogadási szabályok megkerülése céljából tették.

Alapvető eljárási szabályok:

A családi jogállás rendezése iránti per megindításához a gyámhatóság a gyermek törvényes képviselőjének ellátására eseti gyámot rendel ki, ha a perben gyermeke törvényes képviselőjeként az anya nem járhat el, vagy nem kíván eljárni. Az eseti gyám kirendelését a szülő, a gyermek gyámja és a tizennegyedik életévét betöltött gyermek kérheti, de a kirendelésről a gyámhatóság hivatalból is dönthet. A per

megindítására a gyám is jogosult a gyámhatóság előzetes hozzájárulásával. A gyámhivatal a származási per megindításához vizsgálja, hogy a származás kiderítése a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy érdekében áll-e.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

1.4. Titkolt terhesség esetén a gyermek lakóhelyének megállapítása

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Bármely Járási Hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- személyazonosításra alkalmas igazolvány (érvényes személyi igazolvány, útlevél vagy kártyaformátumú jogosítvány és lakcímet igazoló hatósági igazolvány)

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Személyesen előterjesztett kérelmet követően indul az eljárás.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: –

Az ügyintézés határideje:

Azonnal, soron kívül.

Ügymenet leírása:

A terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya és születendő gyermeke érdekében a várandós anya kérelmére a gyámhatóság meghatározza a születendő gyermek lakóhelyét. A titkolt terhességből született gyermek törvényes képviselőjének kérelmére megállapítja a gyermek lakóhelyét és egyidejűleg intézkedik a gyermek fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálathoz érkezett iratainak a törvényes képviselő részére történő kiadásáról, feltéve, hogy nincs folyamatban a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránti eljárás.

A titkolt terhesség tényét az anya nyilatkozata alapján kell megállapítani.

Alapvető eljárási szabályok:

Az eljárás az anya kérelemre indul. A terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya – abból a célból, hogy a gyermek részére kiállított iratok ne az ő lakóhelyére kerüljenek kézbesítésre – kérelmezheti a gyámhatóságnál születendő gyermeke lakóhelyének az övétől eltérő megállapítását. A cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes kiskorú válsághelyzetben lévő várandós anya a törvényes képviselőjével együtt jogosult a kérelem előterjesztésére. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú anya a kérelmét törvényes képviselője nélkül is előterjesztheti, ha a törvényes képviselő eljárásban történő részvétele az ő vagy a születendő gyermek érdekét veszélyeztetné. A gyámhatóság tájékoztatást ad a válsághelyzetben lévő várandós anya számára az őt, illetve a születendő gyermeket

megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, azok elérhetőségéről, a gyermek családi jogállása rendezésére irányuló eljárásról és az örökbefogadási eljárásról. A gyámhatóság a születendő gyermek lakóhelyeként a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat székhelyét állapítja meg. A születendő gyermek lakóhelyét megállapító gyámhatósági határozat véglegessé válásától számított kilenc hónapig hatályos. A szülői felügyeletet gyakorló szülő, a gyám vagy az örökbe fogadó szülő kérheti a gyámhatóságtól a gyermek iratainak kiadását. A gyámhatóság a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy gyám kérelmére felhívja a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálatot a gyermek iratainak kiadására, rendelkezik annak módjáról és határozatban megállapítja a gyermek lakóhelyét a törvényes képviselő lakóhelyével megegyezően.

Az ügyben jognyilatkozatot csak személyesen lehet tenni.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

2. Gondnoksági ügyek

2.1. Gondnokság alá helyezési per

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- elmeállapokra vonatkozó szakorvosi vélemény, ennek hiányában a szakorvos nyilatkozata arról, hogy az érintett személy a vizsgálaton nem jelent meg
- jövedelmet igazoló irat /pl.: nyugdíjszelvény/, az érintett tulajdonában levő ingatlan tulajdoni lapja, valamint azon ingatlan tulajdoni lapja, amelyen hasznélvezeti joga áll fenn, vagy amelyekre őt érintő egyéb jog vagy tény van bejegyezve, ingó vagyon / pl. lakossági folyószámla / adatait tartalmazó irat.
- nyugdíja vagy nyugdíjfolyósító szerv által folyósított egyéb ellátása esetén a nyugdíjfolyósítási törzsszámot,
- betétben elhelyezett készpénze esetén a betétkönyv vagy folyószámla számát,
- lakóhelyen készített környezettanulmány során felvett és a gyámhatósági meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet,
- ideiglenes gondnokrendelés, illetve zárlat elrendelése esetén az erre vonatkozó határozatot.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Személyesen előterjesztett kérelem vagy írásban történő bejelentés alapján hivatalból.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

A gyámhatóság a gondnokság alá helyezés iránt - ha annak feltételei fennállnak - akkor indít pert, ha a gondnokság alá helyezendő nagykorú személynek nincs együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona, testvére, vagy a felsorolt személyek és kiskorú esetén a törvényes képviselője közül egyikük sem kíván pert indítani, a perindítást vállaló személy a perindítás szükségességéről való

tájékoztatást követő hatvan napon belül nem indít pert, vagy a pert megindító személy a bírósághoz benyújtott keresetét visszavonja.

Alapvető eljárási szabályok:

Cselekvőképességében részlegesen korlátozott az a nagykorú, akit a bíróság ilyen hatállyal gondnokság alá helyezett. A bíróság cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá azt a nagykorút helyezi, akinek ügyei viteléhez szükséges belátási képessége - mentális zavara következtében - tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent, és emiatt - egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel - meghatározott ügycsoportban gondnokság alá helyezése indokolt. A cselekvőképességet részlegesen korlátozó ítéletben a bíróságnak meg kell határoznia azokat a személyi, illetve vagyoni jellegű ügycsoportokat, amelyekben a cselekvőképességet korlátozza. A cselekvőképesség részlegesen sem korlátozható, ha az érintett személy jogainak védelme a cselekvőképességet nem érintő más módon biztosítható. A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy minden olyan ügyben önállóan tehet érvényes jognyilatkozatot, amely nem tartozik abba az ügycsoportba, amelyben cselekvőképességét a bíróság korlátozta.

A gondnokság alá helyezési eljárás megindítása különösen akkor indokolt, ha az érintett személy személyi és vagyoni érdekvédelme egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel csak a gondnokság alá helyezéssel biztosítható. A perindításhoz szükséges iratok (környezettanulmány, jövedelemigazolás, elmeállapokra vonatkozó szakértői vélemény, ingatlan tulajdoni lapja a gyámhatósági meghallgatásáról készült jegyzőkönyv) beszerzése után a gyámhatóság keresetet nyújt be a bírósághoz.

Cselekvőképtelen az a nagykorú, akit a bíróság cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezett. A bíróság cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá azt a nagykorút helyezi, akinek az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége - mentális zavara következtében - tartósan, teljeskörűen hiányzik, és emiatt - egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel - gondnokság alá helyezése indokolt. A bíróság a cselekvőképességet abban az esetben korlátozhatja teljesen, ha az érintett személy jogainak védelme a cselekvőképességet nem érintő módon vagy a cselekvőképesség részleges korlátozásával nem biztosítható.

A gondnokság alá helyezés ügyében a bíróság ítélettel dönt.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

2.2. Gondnok, ideiglenes gondnok kirendelése

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az eljárásra az a gyámhatóság illetékes, amelynek területén az ügyei vitelében akadályozott vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személynek, ideiglenes gondnokrendeléssel, gondnokság alá helyezéssel érintett személy lakóhelye található.

Ha az ügyei vitelében akadályozott vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személynek nincs törvényes képviselője, illetve annak kiléte nem állapítható meg, az eljárásra az a Járási Hivatal illetékes, amelynek területén a gondnokrendelés szükségessé vált.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- gondnok kirendeléshez: jogerős bírósági határozat
- születési anyakönyvi kivonat adattartalma
- ideiglenes gondnok rendeléséhez: szakvélemény a belátási képesség tartós, teljes vagy ügycsoportok vonatkozásában korlátozott mértékben megállapított hiányáról,
- vagyonleltár

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Szóban, vagy írásban előterjesztett kérelemre vagy bejelentésre, bírósági ítélet megküldését követően hivatalból.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

gondnok kirendelése: 60 napon belül

ideiglenes gondnok kirendelése: soron kívül

Ügymenet leírása:

A gyámhatóság annak a nagykorú személynek akit a bíróság cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett gondnokot, kivételesen több gondnokot vagy helyettes gondnokot rendel. A gondnokság alá helyezésről szóló ítéletét a bíróság a gyámhatóság részére hivatalból megküldi a gondnok kirendelésére vonatkozó intézkedések megtétele érdekében.

A gyámhatóság a gondnokság alá helyezendő nagykorú személy, a vele együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona vagy testvére kérelmére, vagy bármely szerv vagy személy erre irányuló bejelentése esetén hivatalból, a Ptk. 2:26. §-a alapján a nagykorú személy részére ideiglenes gondnokot rendel, ha a felmerült eset azonnali intézkedést igényel, és a gondnokság alá helyezendő személy elmeállapotára vonatkozó - lehetőség szerint beszerzett - szakorvosi vélemény alapján indokolt. A gyámhatóság az ideiglenes gondnokot kirendelő határozatában - a kirendelés okának megfelelően - megjelöli, hogy az ideiglenes gondnok mely ügyekben vagy ügycsoportokban jogosult jognyilatkozatot tenni. A gyámhivatal a gondnokság alá helyezési pert nyolc napon belül megindítja, és a bíróság a keresetlevél bírósághoz érkezésétől számított harminc napon belül megvizsgálja a gyámhatóság által hozott intézkedések fenntartásának szükségességét.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámhatósághoz megküldött gondnokság alá helyezésről szóló jogerős ítélet alapján a gyámhatóság beszerzi a gondnokság alá helyezett vagyona-ra vonatkozó leltárt, megvizsgálja, hogy a gondnokolt kinek a gondozása alatt áll, van-e a gondnokrendeléssel érintett személy előzetes jognyilatkozatában gondnokul megjelölt vagy kizárt személy, van-e olyan házastárs, élettárs, szülő vagy más hozzátartozó, akit gondnokul ki lehet rendelni. Gondnokul - ha ez az érdekeivel kifejezetten nem ellentétes - a gondnokság alá helyezett személy által az előzetes jognyilatkozatában megjelölt vagy a gondnok kirendelése iránti eljárásban az érintett által megnevezett személyt kell kirendelni. Ha ez nem lehetséges, elsősorban a gondnokság alá helyezett személlyel együtt élő házastársat, élettársat kell gondnokul kirendelni. Ha az érintettnek nincs ilyen hozzátartozója, vagy a házastárs, az élettárs kirendelése veszélyeztetné a gondnokság alá helyezett személy érdekeit, a gyámhatóság gondnokul olyan személyt rendel ki, aki a gondnokság ellátására az összes körülmény figyelembevételével alkalmas. A gondnok rendelésénél az arra alkalmas személyek közül előnyben kell részesíteni a szülőket vagy a szülők által a haláluk esetére közokiratban vagy végrendeletben megnevezett személyt, ilyenek hiányában azokat a hozzátartozókat, akik szükség esetén a személyes gondoskodást is el tudják látni.

A gyámhatóság meghallgatja a gondnokság alá helyezéssel érintett személyt - ha mentális állapota lehetővé teszi – valamint a gondnoki tisztséget vállaló személyt. Ha nincs olyan hozzátartozó, aki a gondnoki tisztséget vállalná, a gyámhatóság hivatásos gondnokot rendel. A hivatásos gondnok legfeljebb 30 gondnokság alatt álló személy felett láthat el gondnoki tisztséget, kivéve ha az adott gondnokoltak igényeinek figyelembe vétele alapján a gondnoki feladatok ellátását legfeljebb 35

gondnokolt egyidejű ellátása nem veszélyezteti vagy a hivatásos gondnoki feladatokat kormányzati szolgálati jogviszonyban álló személy látja el. Ez utóbbi esetben a hivatásos gondnok legfeljebb 45 gondnokolt érdekében járhat el. A gondnok gondnokoltja törvényes képviselője, vagyonának kezelője, a gondnok működésének felügyeletét és irányítását a gyámhatóság látja el.

Az ideiglenes gondnok jogköre a kirendelő határozatban megjelölt ügycsoportokra terjed ki. A kirendelés hatálya a gondnokság alá helyezési per jogerős befejezését követő gondnok kirendelésével szűnik meg, amennyiben a bíróság a kirendelés felülvizsgálata során nem szünteti meg azt.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 2016.évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

2.3. Zárlat elrendelése és zárgondnok kirendelése

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- elmeállapotról vonatkozó szakorvosi vélemény,
- jövedelemigazolás, ingóságokról igazolás (pl. folyószámla kivonat), tulajdoni lap

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Szóban, vagy írásban előterjesztett kérelemre vagy bejelentésre hivatalból.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

Soron kívül

Ügymenet leírása:

A gyámhatóság a gondnokság alá helyezendő nagykorú személy, a vele együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona vagy testvére kérelmére, vagy bármely szerv vagy személy erre irányuló bejelentése esetén hivatalból, a Ptk. 2:25. §-a alapján a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy részére zárgondnokot rendel, egyidejűleg az érintett személy vagyona zárlatot rendel el, ha a jogszabályban foglaltak megvizsgálása és a gondnokság alá helyezendő személy elmeállapotról vonatkozó szakorvosi vélemény alapján indokolt, a gondnokság alá helyezés Ptk.-ban meghatározott feltételei fennállnak, és sürgős intézkedés szükséges a gondnokság alá helyezendő személy vagyonának védelme érdekében.

Alapvető eljárási szabályok:

Sürgős vagyoni érdekvédelem szükségességének felmerülésekor lehetőség van arra, hogy a gyámhatóság a gondnokság alá helyezési per megindítása előtt a vagyonra zárlatot rendeljen el és annak kezelésére zárgondnokot rendeljen ki. A gyámhatóságnak a zárlat elrendelését, illetve az ideiglenes gondnokrendelést követő 8 napon belül a gondnokság alá helyezési per meg kell indítania, a bíróságnak pedig legkésőbb a keresetlevél benyújtásától számított 30 napon belül a zárlatot, illetve az ideiglenes gondnokrendelést hivatalból felül kell vizsgálnia. Ha a gyámhivatal a gondnokság alá helyezési per megindítása előtt vagy a bíróság a per alatt a

gondnokság alá helyezendő személy vagyonának megóvása érdekében zárlatot rendelt el, a gyámhivatal által kirendelt zárgondnok a zárolt vagyont a zár feloldásáig, vagy a per jogerős befejezése után a gondnok kirendeléséig a rendes gazdálkodás szabályai szerint kezeli.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 2016.évi CXXX. a polgári perrendtartásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

2.4. Számadási ügyek

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- számadás, a bevételeket és a kiadásokat tartalmazó iratok
- gyámolt vagy gondnokolt személyes ügyeire vonatkozó jelentés

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, minden évben annak a hónapnak a 15. napjáig, amelyik hónapban a kirendelésről szóló határozatot a gondnokkal vagy gyámmal közölték.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

A gyámhatóság által kirendelt gyám és gondnok minden évben rendszeres számadás benyújtásra köteles a vagyon kezeléséről. A számadáshoz csatolni kell az eltelt időszakban végzett tevékenységről, gondnokolt személyi állapotáról szóló jelentést is. Ezen kívül a gyámhatóság a gyámot és a gondnokot eseti számadásra kötelezi, ha engedélyezte a gyámolt, vagy gondnokolt vagyonának igénybevételét. A gyámhatóság hivatalból, valamint a gondnokoltnak, a korlátozottan cselekvőképes kiskorúnak, a gondnokolt közeli hozzátartozójának és a gyermek közeli hozzátartozójának kérésére a gyámot, illetve gondnokot indokolt esetben eseti számadásra kötelezheti.

Alapvető eljárási szabályok:

A gondnok a gondnokolt vagyonát leltár alapján veszi át. A gondnok részére kerül folyósításra a gondnokolt jövedelmének bíróság által meghatározott hányada, amennyiben a bíróság általános jelleggel, illetve a munkabérrel, jövedelemmel való rendelkezés ügycsoportjában döntött a korlátozó gondnokság alá helyezésről. A cselekvőképességében teljesen korlátozott gondnokság alá helyezett személy gondnoka gondnokoltja jövedelmének teljes összegének felvételére jogosult. Tételes számadási kötelezettség esetén a kiadásokat és a bevételeket igazoló iratokat a számadás benyújtásakor csatolni kell a számadásban feltüntetett tételek sorrendje szerint. Egyszerűsített számadás esetén az igazoló iratokat nem kell csatolni, de

meg kell őrizni. Számadási kötelezettség megállapításának hiányában önállóan kell előterjeszteni a gyámolt, gondnokolt személyes ügyeire vonatkozó jelentést, amelyet számadási kötelezettség esetén a számadáshoz kell csatolni.

A gyámhatóság által kirendelt, vagyonkezelésre jogosult gyám, gondnok a vagyonkezelői joga megszűnését, illetve a hagyatéki eljárás jogerős befejezését követő 15 napon belül a vagyon állagára vonatkozó számadást (végszámadást) terjeszt elő. A végszámadás a korábban felvett leltáron, illetve benyújtott számadásokon alapul. A végszámadás a vagyonkezelés egész időtartamára kiterjed. Ha a vagyon kezelője tevékenységéről rendszeres számadásra köteles, a végszámadás a rendszeres számadásra épül. Ha a gyámság megszűnésével a gyermek szülői felügyelet alá kerül, a végszámadást a gyámhatósághoz kell benyújtani. Ha a gyám vagy a gondnok személyében változás történik, az akinek a gyámi vagy a gondnoki tisztsége megszűnt, a gyámhatóságnak köteles a végszámadást benyújtani. Ha a gyámság a nagykorúság elérése vagy a gondnokság a gondnokság megszüntetése miatt szűnik meg, a gyámi, illetőleg a gondnoki tisztséget ellátó személy annak tartozik végszámadással, aki a vagyon felett rendelkezni jogosult. Ez az irányadó a gyámolt vagy gondnokolt halála esetén is. A végszámadás egy – a fiatal felnőtt aláírásával átvett – példányát a gyám az illetékes gyámhatóságnak megküldi. A gyámhatóság húsz napon belül dönt a gyám és a gondnok végszámadásának elfogadásáról.

A gyámhatóság a számadás elfogadása során vizsgálja annak helyességét és a kiadások szükségességét. Ha a számadás helyes, a gyámhatóság azt elfogadja, és végszámadás esetén a számadásra kötelezettet a vagyonkezelés alól felmenti. Rendelkezni kell egyúttal a maradványösszeg felhasználásáról, illetőleg annak betétben történő elhelyezéséről is.

Ha a számadási kötelezettségét a gondnok/gyám nem vagy nem megfelelően teljesíti, a gyámhatóság kötelezettség megállapítása iránt pert indít és a kereset benyújtásával egyidejűleg a törvényes képviselői jogot a gondnoktól/gyámtól a vagyoni ügyekre megvonja vagy a gondnokot/gyámot tisztségéből elmozdítja. A számadásra kötelezett a kárt, amit jogellenesen okozott gondnokoltjának/gyámoltjának, köteles megtéríteni.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

- 2016.évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

2.5. Gondnok jognyilatkozatainak jóváhagyása

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- az ingatlanra vonatkozó szerződés egy eredeti és három másolati példánya,
- 3 hónapnál nem régebbi adó és értékbizonyítvány, vagy ingatlanközvetítésre feljogosított bármely szerv értékbecslése kivéve, ha az ingatlan értékét az illetékhivatal 6 hónapnál nem régebben már megállapította,
- a vagyontárgy értékesítésével hivatásszerűen foglalkozó szerv vagy személy értékbecslése,
- ingóságok értékesítésére vonatkozó szerződés,
- egyéb, jóváhagyást igénylő jognyilatkozatokat tartalmazó okiratok.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban vagy szóbeli kérelemről készült jegyzőkönyvhöz a szükséges iratok csatolásával.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege:

Az ügyfél viseli az eljárás költségét az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének százszorosát meghaladó értékhatárú kérelemre induló vagyoni ügyben.

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy és gondnoka jognyilatkozatának, továbbá a cselekvőképtelen nagykorú gondnoka jognyilatkozatának érvényességéhez a gyámhatóság jóváhagyása szükséges, ha a jognyilatkozat a gondnokolt tartására, öröklési jogviszony alapján őt megillető jogára vagy kötelezettségére, nem tehermentes ingatlanszerzésére, ingatlan tulajdonjogának átruházására vagy bármely módon történő megterhelésére; gyámhatóságnak átadott vagyonára; vagy a gondnokot kirendelő határozatban megállapított összeget meghaladó értékű vagyontárgyára vonatkozik.

Alapvető eljárási szabályok:

A cselekvőképtelen nagykorú személy gondnoka, valamint a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka vagyoni ügyében tett

jognyilatkozatának érvényességéhez a jogszabályban meghatározott esetekben a gyámhatóság hozzájárulása szükséges. A jognyilatkozat jóváhagyásával kapcsolatos eljárás során a gyámhatóság az összes körülményt mérlegelve azt vizsgálja, hogy a jognyilatkozat jóváhagyása a gondnokolt érdekeit szolgálja-e. Nincs szükség a gyámhatóság jóváhagyására, ha a jognyilatkozat érvényességét bírósági vagy közjegyzői eljárásban elbírálták.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

2.6. Támogatott döntéshozatal

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- támogatásra szoruló személy kérelme

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Személyesen vagy írásban előterjesztett kérelem

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

A gyámhatóság az egyes ügyei intézésében, döntései meghozatalában belátási képességének kisebb mértékű csökkenése miatt segítségre szoruló nagykorú számára, annak kérelmére - cselekvőképessége korlátozásának elkerülése érdekében - támogató kirendeléséről határoz.

Ha a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezési perben a bíróság úgy ítéli meg, hogy a cselekvőképesség részleges korlátozása sem indokolt, de az érintett személy meghatározott ügyei intézésében belátási képességének kisebb mértékű csökkenése miatt segítségre szorul, a gondnokság alá helyezés iránti keresetet elutasítja, és határozatát közli a gyámhatósággal. A támogatót a bíróság határozata alapján az érintettel egyetértésben a gyámhatóság rendeli ki. A támogató kirendelése a nagykorú cselekvőképességét nem érinti.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámhatóság a támogató kirendelése iránti eljárást a támogatásra szoruló személy kérelmére vagy a bíróság megkeresése alapján, hivatalból indítja meg. A gyámhatóság az eljárása során személyesen, lehetőség szerint együttesen hallgatja meg a támogatásra szoruló személyt és a támogatónak jelentkező személyt. A gyámhatóság jegyzőkönyvben tájékoztatja a támogatott és a támogató személyt az eljárás szabályairól, a támogató feladatáról, a támogató kirendelésének felülvizsgálatáról, a hivatásos támogató kirendelésének feltételeiről.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 2013. évi CLV. törvény a támogatott döntéshozatalról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

2.7. Az előzetes jognyilatkozat felvétele

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- kérelem

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Személyesen előterjesztett kérelem

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

Nagykorú cselekvőképes személy cselekvőképességének jövőbeli részleges vagy teljes korlátozása esetére közokiratban, ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratban vagy gyámhatóság előtt személyesen előzetes jognyilatkozatot tehet. A nyilatkozatot tevő személy az előzetes jognyilatkozatban megnevezheti azt az egy vagy több személyt, akit gondnokául, helyettes gondnokául rendelni javasol; kizárhat egy vagy több személyt a gondnokok köréből; és meghatározhatja, hogy egyes személyes és vagyoni ügyeiben a gondnok milyen módon járjon el. Az előzetes jognyilatkozatot be kell jegyezni az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásába. Az előzetes jognyilatkozat nyilvántartásba való bejegyzésének elmaradása az előzetes jognyilatkozat érvényességét nem érinti. Az előzetes jognyilatkozat nyilvántartásba való bejegyzése illetékköteles, amelynek költségét az előzetes jognyilatkozatot tenni kívánó személynek kell viselnie.

Alapvető eljárási szabályok:

Ha a bíróság a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyező határozatában az előzetes jognyilatkozat alkalmazását elrendelte, a gyámhatóság az abban foglaltak figyelembevételével jár el a gondnok kirendelésekor és tevékenységének meghatározásakor, amelyek során felhívja a gondnok figyelmét az előzetes jognyilatkozatban szereplő rendelkezések betartására, és bírálja el a gondnok számadását, valamint fogadja el beszámolóját. Ha az előzetes jognyilatkozatban foglaltak teljesítése a gondnokolt érdekével ellentétes lenne, a gyámhatóság kéri a

bíróságtól az előzetes jognyilatkozatban lévő rendelkezés alkalmazásának mellőzését, feltéve, hogy azt a gondnok a bíróságnál nem kezdeményezte.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 2013. évi CLXXV. törvény az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról
- 16/2014. (III. 13.) KIM rendelet a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása részletes szabályainak megállapításáról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

3. Gyámsági ügyek

3.1. Gyám kirendelése

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Ha a gyermeknek nincs törvényes képviselője, illetve annak kiléte nem állapítható meg, az eljárásra az a Járási Hivatal illetékes, amelynek területén a gyámrendelés szükségessé vált.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatának adattartalma,
- a szülők gondnokság alá helyezésére vonatkozó bírói ítélet vagy,
- a szülők halotti anyakönyvi kivonatának adattartalma,
- gyámrendelésre, gyámságból kizárásra vonatkozó nyilatkozatot tartalmazó jegyzőkönyv, (amennyiben a szülők korábban ilyen nyilatkozatot tettek)
- vagyonleltár

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Jelzés, értesítés alapján hivatalból.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

(kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége esetén soron kívül)

Ügymenet leírása:

Ha a gyermek szülei meghaltak, ha a szülők szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, ha a szülők ismeretlen helyen távol vannak, a szülők cselekvőképtelenek vagy korlátozottan cselekvőképes kiskorúak, függetlenül attól, hogy tizenhatodik életévük betöltésétől a gondozás, nevelés jogát gyakorolhatják, vagy cselekvőképességükben a szülői felügyeleti jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személyek, ha szülői felügyeleti joguk szünetel a gyámhatóság gyámot rendel a gyermek részére, elsődlegesen az arra alkalmas, és a tisztséget vállaló rokonok, hozzátartozók közül.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámrendelés szükségességét a hozzátartozók, jogszabályban meghatározott szervek és személyek kötelesek jelezni a gyámhatóságnak. A gyám kirendelését bármely szerv vagy személy is kezdeményezheti. A gyámhatóság eljárása során beszerzi a gyámrendelés alapjául szolgáló okiratokat, meghallgatja a gyámi tisztség viselésére figyelembe vehető személyt, megvizsgálja viselhet-e gyámságot, személyiségénél fogva alkalmas-e gyámi tisztség viselésére. A gyámrendelésnél a gyámhatóság köteles figyelembe venni a szülők gyámrendelésre vagy gyámságból kizárásra vonatkozó nyilatkozatát. A gyámrendelés előtt a gyámhatóság vizsgálja, hogy az ítélőképessége birtokában lévő gyermeknek mi a véleménye a gyám személyéről, és a tizennegyedik életévét betöltött gyermek tiltakozása esetén azt, hogy a gyám személye ellen alapos okból tiltakozik-e. Nevezett gyám hiányában a gyámhatóság elsősorban a gyámság ellátására alkalmas közeli hozzátartozót rendel gyámul. Ha ilyen hozzátartozó nincs, a gyámhatóság más hozzátartozót vagy arra alkalmas személyt rendel gyámul, elsősorban azok közül, akik a gyermek gondozásában, nevelésében már korábban részt vállaltak.

A kirendelt gyám a gyermek törvényes képviselője, vagyonának kezelője. A gyám a gyermek érdekeinek megfelelően köteles a tevékenységét gyakorolni. A gyámnak a tevékenysége során biztosítani kell, hogy az ítélőképessége birtokában lévő kiskorú az őt érintő döntések előkészítésében részt vehessen, véleményt nyilváníthasson. Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a szülői felügyeletet gyakorló szülő jogaira és kötelezettségeire vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell a gyám jogaira és kötelezettségeire.

A gyám a tevékenységét a gyámhatóság rendszeres felügyelete - gyermekvédelmi gyámság esetén az irányítása - alatt látja el. Tevékenységéről bármikor köteles felvilágosítást adni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság a gyám jogkörét korlátozhatja, és intézkedéseit a gyermek érdekében - hivatalból, a gyámság alatt álló gyermek vagy közeli hozzátartozója kérelmére - meg is változtathatja. E tekintetben közeli hozzátartozónak minősül a szülő akkor is, ha a szülői felügyeleti joga szünetel.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

4. Gyermekvédelmi ügyek

4.1. Védelembe vétel

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

A gyermek tényleges tartózkodási helye szerint illetékes gyámhivatal.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- szabálysértési hatóság értesítése vagy,
- nyomozó hatóság határozata vagy,
- rendőrség, ügyészség, bíróság jelzése vagy,
- gyermekjóléti szolgálat javaslata, vagy
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 17. §-ának (1) - (2) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy jelzése.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre, illetve bejelentésre hivatalból.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetését az alapellátás igénybevételevel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyámhatóság védelembe veheti a szabálysértést elkövetett, vagy bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A védelembe vétellel egyidejűleg felhívja a gyermek gondozásának segítésére, támogatására a család- és gyermekjóléti központot és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedéseket tesz. A bűncselekmény vagy az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetése miatt indult védelembe vétel iránti eljárásban a gyámhatóság a feltételek fennállása esetén elrendelheti a gyermek megelőző pártfogását.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében meghatározott

intézmények és személyek kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A védelembé vétel elrendelésekor meghatározott intézkedések, kötelezettségek megvalósulását a legalább évenkénti felülvizsgálat során a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserének tájékoztatása alapján vizsgálja a gyámhatóság. A gondozási nevelési tervben megfogalmazottak megvalósulása esetén a felülvizsgálat eredményeként a védelembé vétel megszüntetésére kerül sor. Ennek hiányában a következő felülvizsgálat határidejéről, új egyéni gondozási nevelési terv elkészítéséről, szükség esetén a pártfogó felügyelő és a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzser együttműködésére való felhívásról történik rendelkezés.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

4.2 Megelőző pártfogás

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- nyomozó hatóság határozata vagy
- szabálysértési hatóság tájékoztatása

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

A jogszabályban meghatározott szervek jelzése, hivatalból

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

A bűncselekmény vagy az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetése miatt indult védelemben vétel iránti eljárásban - vagy védelemben vett gyermek esetén a védelemben vétel soron kívüli felülvizsgálata iránti eljárásban - a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének *magas foka esetén* a gyámhatóság elrendeli a gyermek megelőző pártfogását, kötelezi a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre, a megelőző pártfogó felügyelővel való rendszeres személyes találkozásra és a megállapított magatartási szabályok betartására.

A gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének *közepes foka esetén* a gyámhatóság a törvényes képviselő kérelmének, a család- és gyermekjóléti központ javaslatának figyelembevételével dönt a megelőző pártfogás mellőzéséről vagy fenti intézkedések alkalmazásáról.

Ha a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége *alacsony fokú*, a gyámhatóság a védelemben vételi és megelőző pártfogás iránti eljárást megszünteti, indokolt esetben felhívja a család-és gyermekjóléti központot az alapellátás keretében történő segítségnyújtásra.

Alapvető eljárási szabályok:

A nyomozó vagy szabálysértési hatóság jelzésére a gyámhatóság megkeresi a pártfogó felügyelői szolgálatot környezettanulmány és a gyermek veszélyeztetettségének bűnmegelőzési szempontú kockázatértékelésének elkészítése céljából, valamint a család- és gyermekjóléti központot javaslata és a megelőző pártfogással kapcsolatos feladatokat ellátó esetmenedzser kijelölése érdekében. Az eljárás során a gyámhatóság tárgyalást tart, majd dönt fentiek szerint a megelőző pártfogás elrendeléséről vagy mellőzéséről.

A megelőző pártfogás elrendelése esetén a hatóság döntését hivatalból - a védelembé vétel felülvizsgálatának keretében - legalább évente vagy ha ez indokolt soron kívül felülvizsgálja. A megelőző pártfogás mellőzése esetén a döntés véglegessé válásától számított 6 hó elteltével esedékes a felülvizsgálat.

A megelőző pártfogás megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha a gyermek családban történő nevelkedése védelembé vétel nélkül is biztosítható, vagy a fiataikorú szabadságvesztését vagy javítóintézeti nevelését tölti, illetve ha a fiataikorúval szemben pártfogó felügyelet intézkedés alkalmazására került sor. Megszüntethető továbbá a megelőző pártfogás a pártfogó felügyelő vagy a gyermekjóléti központ javaslatára.

A védelembé vétel a gyermek nagykorúvá válásával megszűnik.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

-331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről

-149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

4.3. Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok: --

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Hivatalból

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

Ha a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn és a szülő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, és alappal feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek fejlődése biztosítható, a védelemben vétellel egyidőben - vagy annak fennállása alatt - a családi pótlék természetbeni nyújtásáról határozhat a gyámhatóság. A legfeljebb hat hónapra elrendelhető, ismétlődő intézkedés ideje alatt a pénzfelhasználás eseti gyám közreműködésével történik.

Alapvető eljárási szabályok:

Az eljárás hivatalból indul. A gyermek törvényes képviselője az eseti gyámmal együttműködni köteles. A gyámhatóság a családi pótlék természetben történő folyósításáról rendelkező véglegesítő záradékkal ellátott határozatát a véglegessé válást követően közli a családtámogatási feladatkörében eljáró megyei kormányhivatallal. Az eseti gyám folyamatosan intézkedik a családi pótlék gyermek szükségletére történő felhasználásáról és ennek megtörténtét havonta számadás benyújtásával igazolja a gyámhatóság előtt.

Ügýtípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

4.4. Igazolatlan óvodai, iskolai mulasztás

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- nevelési-oktatási intézmény kimutatása a mulasztásokról

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

A nevelési-oktatási intézmény jelzésére hivatalból

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

A jelzés beérkezését követően

Ügymenet leírása:

Ha az óvodai nevelésben való részvételre kötelezett gyermek igazolatlanul mulasztott óvodai nevelési napjainak száma az adott nevelési évben elérte az ötöt, vagy a gyermek (fiatal felnőtt) igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanítási évben elérte a tízet a nevelési-oktatási intézmény vezetője a nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek esetén megküldi a jelzést a gyermekvédelmi szakszolgálat számára, továbbá tájékoztatást küld a családi pótlékra jogosult részére a jogkövetkezményekről. Ezen tájékoztatás megtörténtéről értesíti a család- és gyermekjóléti szolgálatot.

A nevelési-oktatási intézmény vezetője a 20 óvodai nevelési nap, vagy 50 óra iskolai mulasztás esetén értesíti a védelembé vételi eljárás lefolytatására illetékes gyámhatóságot, illetve kezdeményezi a családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatalnál a családi pótlék szüneteltetését elrendelő eljárás megindítását.

A családi pótlék szüneteltetésének elrendelését követően a gyámhatóság három nevelési hónapot vagy tanítási hónapot magába foglaló időszakonként felülvizsgálatot folytat, és ha a vizsgált időszak alatt a gyermek mulasztása nem haladja meg a háromnál több óvodai nevelési napot, illetve ötnél több kötelező tanórai foglalkozást, a családi pótlék szüneteltetésének megszüntetését kezdeményezi.

Alapvető eljárási szabályok:

50 óra igazolatlan mulasztás esetén a nevelési-oktatási intézmény vezetője kezdeményezi a családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatalnál a családi pótlék szüneteltetését elrendelő eljárás megindítását. Ezzel egyidőben a gyámhivatal a 16. életévét be nem töltött gyermek esetében hivatalból megindítja a védelembé vételi eljárást is. A 16. életévét betöltött mulasztó tanuló esetében a gyámhatóság a család- és gyermekjóléti központot keresi meg, hogy vegye fel a kapcsolatot a családdal, nyújtson tájékoztatást az ismételt folyósításhoz szükséges feltételekről és jelezze, hogy milyen intézkedést tart szükségesnek. A családi pótlék szüneteltetésének megszüntetését követően a védelembé vételt legalább a családi pótlék szüneteltetésének időtartamával megegyező ideig, legfeljebb azonban a gyermek 16 éves korát követő első felülvizsgálatig fenn kell tartani. Ezt követően a védelembé vétel a gyermek nagykorúvá válásáig csak akkor tartható fenn, ha attól eredmény várható.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

4.5. Ideiglenes hatályú elhelyezés

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Bármely gyámhatóság, valamint rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság és a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok: –

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre, illetve bejelentésre hivatalból.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

Soron kívül, azonnal.

Ügymenet leírása:

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság, valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága a gyermeket azonnal végrehajtható határozatával ideiglenesen a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség, tizenkettedik életévét be nem töltött gyermek esetén minden esetben a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél helyezi el, kivéve, ha egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása ezt nem teszi lehetővé vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása.

A tizenkettedik életévét betöltött gyermek esetén lehetőség szerint a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség vagy azt a gyermek egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása indokolja vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása, - az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt - gyermekotthonban, gyermekotthon speciális csoportjában, speciális lakásotthonban, fogyatékos személyek vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezi el vagy ha érdekében áll az anya előzetes letartóztatásának elrendelése esetén az anyával történő együttes elhelyezése, az előzetes letartóztatás elrendeléséről szóló

határozat meghozatalakor a bíróság a gyermeket azonnal végrehajtható határozatával, ideiglenesen, az anya fogvatartásának helye szerint a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalokú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén helyezi el.

Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

Az ideiglenes hatályú elhelyezéstől kezdődően -az anya előzetes letartóztatásának elrendelése esetén az anyával történő együttes elhelyezés kivételével- a szülő gondozási, nevelési joga szünetel.

Alapvető eljárási szabályok:

Az ideiglenes hatályú elhelyezés megtételére a gyámhatóság a szülők lakóhelyétől függetlenül azonnali intézkedés keretében jogosult azzal, hogy döntésével megkeresi a döntés felülvizsgálatára jogosult gyámhatóságot. A gyámhatóság a felülvizsgálat eredményeképpen az ideiglenes hatályú elhelyezést

- 30 napon belül megszünteti, ha annak feltételei nem állnak fenn,
- negyvenöt napon belül elrendeli a gyermek nevelésbe vételét, valamint egyidejűleg meghatározza a gyermek gondozási helyét és dönt a kapcsolódó járulékos kérdésekről,
- hatvan napon belül pert indít az ideiglenes hatályú elhelyezés fenntartása vagy megváltoztatása mellett a gyermekelhelyezés megváltoztatása, illetve a szülői felügyelet megszüntetése iránt, vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése érdekében, hozzájárul a családbefogadásához vagy örökbefogadásához
- huszonegy napon belül hozzájárul a gyermeknek a fogvatartás helye szerint a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézetben a fiatalokú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén történő elhelyezéséhez, legfeljebb a Bv. tv.-ben meghatározott időtartamra, ha az a gyermek érdekében áll; ellenkező esetben rendelkezik a gyermeknek a büntetés-végrehajtási intézetből vagy a javítóintézetből történő kiadásáról, és megteszi a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

4.6. Nevelésbe vétel

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatának adattartalma
- környezettanulmány
- jövedelemigazolások
- egyéni elhelyezési terv és javaslat
- a család-és gyermekjóléti központnál lévő iratok
- vagyonleltár

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre, illetve bejelentésre hivatalból.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

45 napon belül

Ügymenet leírása:

A gyámhatóság a gyermeket nevelésbe veszi, ha a gyermek számára családba fogadó gyám rendelésére nem kerülhet sor, és a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható, vagy a szülő vagy mindkét szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, vagy a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott, vagy a gyermeknek más okból nincs szülői felügyeletet gyakorló szülője, a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el a leendő örökbefogadó szülőnél, és a gyermek ismeretlen szülőktől származik, vagy a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének elrendelése előtt a gyermek gondozási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményére alapozott elhelyezési javaslatot szerez be a gyermekvédelmi

szakszolgálattól. A nevelésbe vétel ideje alatt a szülők szülői felügyeleti joga szünetel. Gyermekükkel kötelesek kapcsolatot tartani annak érdekében, hogy a nevelésbe vétel minél hamarabb megszüntethető legyen, kötelesek utána gondozási díj fizetésére. A szülőket a gyermekvédelmi szakszolgálat és a gyermekjóléti szolgálat családgondozója segíti abban, hogy ismételten képessé váljanak gyermekük visszafogadására. A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét a gyermek gondozási helyét első alkalommal meghatározó döntés véglegessé válását követő első két évben félévente felülvizsgálja, kivéve ha a gyermek nevelésbe vétele megszüntetésének, családba fogadásának vagy örökbefogadásának előkészítése zajlik, vagy a gyermek elhelyezése, illetve a szülői felügyeleti jog megszüntetése tárgyában per van folyamatban. A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét a gyermek gondozási helyét első alkalommal meghatározó döntés véglegessé válását követő harmadik évtől kezdve évente, kilenc év fölötti gyermek esetében a gyermek gondozási helyét első alkalommal meghatározó döntés véglegessé válását követő harmadik évtől kezdve két évente felülvizsgálja. Amennyiben a felülvizsgálat eredményeképpen a nevelésbe vétel megszüntetésre kerül, a gyámhatóság legalább egy év időtartamra utógondozót rendel a gyermek visszailleszkedésének elősegítése érdekében.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

4.7. Családbafogadás

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- születési anyakönyvi kivonat adattartalma,
- a gyámrendelés alapjául szolgáló okiratok
- vagyonleltár.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

A gyámhatóság hozzájárulhat ahhoz, hogy a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok miatt a gyermeket a szükséges ideig más, általa megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, feltéve, hogy a családbafogadás a gyermek érdekében áll.

Alapvető eljárási szabályok:

A kérelmező csak a szülői felügyeletet gyakorló szülő(k), vagy a nevelésbe vétel előtt szülői felügyeletet gyakorló szülő(k) lehet. A szülők és a családbafogadó személy közös kérelmére a gyámhatóság hozzájárulhat ahhoz, hogy a gyermeket a továbbiakban a családbafogadó személy nevelje. A gyámhatóság a családbafogadáshoz akkor járul hozzá, ha a családba fogadó szülő személyisége és körülményei alapján alkalmas a gyermek gondozására, nevelésére, a gyámság ellátására, valamint e feladatok ellátását maga is vállalja. A szülők szülői felügyeleti joga szünetel, a gyámhatóság a családbafogadót a gyermek családbafogadó gyámjával rendeli ki. A családbafogadás a szülő tartási kötelezettségét nem érinti.

A családbafogadás az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig tart. A családbafogadást a gyámhatóság a családbafogadó gyám tájékoztatása alapján évente felülvizsgálja. A szülőt megilleti a kapcsolattartás joga, valamint a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben való együttes döntési jog. A gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben felmerült vitákban a gyámhatóság dönt.

A családbafogadást meg kell szüntetni, ha azt a szülő vagy a családba fogadó szülő kérte. Ha a családbafogadás oka továbbra is fennáll, a gyámhatóság a családbafogadás megszüntetését követően a gyermekvédelmi gondoskodás más formájáról intézkedik.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

4.8. Utógondozás

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok: –

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre, illetve bejelentésre hivatalból.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

A kérelem előterjesztésétől számított 60 napon belül, hivatalból a nevelésbe vétel megszüntetésével egyidejűleg.

Ügymenet leírása:

A nevelésbe vétel megszűnése után a gyermek és a fiatal felnőtt részére, utóbbi kérelmére a gyámhatóság az önálló életkezdésének megsegítése érdekében, vagy az otthonteremtési támogatási kérelem elbírálásakor részére utógondozót jelöl ki. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszailleszkedését, önálló életének megkezdését.

Alapvető eljárási szabályok:

Az utógondozást a gyermek tekintetében a lakóhelye szerinti család-és gyermekjóléti központ, a fiatal felnőtt tekintetében a nevelőszülői hálózatot működtető, a gyermekotthon, az utógondozó otthon vagy a külső férőhely működtetője látja el.

A kirendelt utógondozó évente, illetve a gyámhatóság felhívására szükség szerint, a kirendelés megszűnésekor köteles tájékoztatást adni az utógondozás eredményéről.

Ügýtípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

4.9. Utógondozói ellátás

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- lakóhelyet igazoló hatósági igazolvány,
- befogadó nyilatkozat,
- iskolalátogatási igazolás,
- munkaügyi központ igazolása

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

A gyámhatóság a gyermek vagy a fiatal felnőtt kérelmére - a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyermekvédelmi gyám javaslatának figyelembevételével - elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és életfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, vagy szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

Az utógondozói ellátást a fiatal felnőtt,

- ha életfenntartását önállóan biztosítani nem tudja a 21. életévének, vagy ha speciális vagy különleges ellátási szükségletüként töltötte be nagykorúságát, 22. életévének betöltéséig
- ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll a 24. életévének, ha felsőoktatási intézménnyel áll hallgatói jogviszonyban, 25. életévének betöltéséig,
- ha szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja a felvétel időpontjáig, de legkésőbb 22. életévének betöltéséig kérheti.

A 25. életévét betöltött, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátása a fiatal felnőtt kérelmére meghosszabbítható a hallgatói jogviszonya megszűnéséig, de legkésőbb a 30. életévének a betöltéséig.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyám a gyermek nagykorúságának elérése előtt legalább két hónappal felterjeszti a gyámhatóságnak a gyermek utógondozói ellátására vonatkozó javaslatot. A jogosultság megállapítása esetén a fiatal felnőtt köteles együttműködni utógondozójával, köteles betartani a határozatban előírt magatartási szabályokat, jogosultságának megszűnését 15 napon be kell jelentenie a gyámhatóságnak. A jogosultságot megállapító határozatnak tartalmaznia kell annak megállapítását, hogy a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt halmozottan hátrányos helyzetű-e. Ha az utógondozói ellátás igénybevételének oka, illetve helye megváltozott, és az utógondozói ellátás szükségessége a fiatal felnőtt kérelme alapján továbbra is fennáll, a gyámhatóság határozatban állapítja meg az utógondozói ellátás igénybevételének új okát, illetve helyét.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

-331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről

-149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

5. Örökbefogadási ügyek

5.1. Örökbefogadáshoz hozzájárulás a szülő részéről az örökbefogadó személyének ismerete nélkül

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Bármely Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok: –

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Személyesen tett nyilatkozatról szóló jegyzőkönyv

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

A nyilatkozat jegyzőkönyvben rögzítése a szülők megjelenésekor azonnal.

Ügymenet leírása:

A gyermek születése előtt, vagy ezt követően a szülő hozzájárulhat gyermeke örökbefogadásához úgy is, hogy az örökbefogadó személyét, és személyi adatait nem ismeri. Ha a gyermek egészségileg károsodott, vagy hat éves elmúlt, a nyilatkozathoz gyámhatósági hozzájárulás is szükséges. A gyermek hat hetes korának betöltéséig a szülő a hozzájáruló nyilatkozatát - a gyermeknek a szülő vagy a gyermek más hozzátartozója által történő nevelése érdekében - visszavonhatja, ezt követően a nyilatkozat visszavonásának nincs helye. Erre nyilatkozatának felvételekor figyelmeztetni kell.

Alapvető eljárási szabályok:

Örökbefogadni csak kiskorú személyt lehet. A kiskorú gyermek szülői felügyelet alatt áll. Ha a szülői felügyeletet gyakorló szülő gyermeke neveléséről gondoskodni nem tud, hozzájárulhat ahhoz, hogy a gyermekét általa ismert, vagy általa ismeretlen személy örökbefogadja. Gyermeke általa ismeretlen személy általi örökbefogadásához a szülő nyilatkozatát bármely gyámhatóság előtt nyilatkozva megteheti. Ezen nyilatkozat csak a gyermek hat hetes koráig vonható vissza a gyermeknek a szülő vagy a gyermek más hozzátartozója által történő nevelése érdekében. A szülő, ha a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránt eljárás van folyamatban, a gyermek örökbefogadása ügyében eljáró gyámhatóság előtt, vagy nincs eljárás folyamatban, annál a gyámhatóságnál, ahol az örökbefogadáshoz

való hozzájáruló nyilatkozatát tette, személyesen nyilatkozhat arról, hogy az örökbefogadáshoz tett hozzájáruló nyilatkozatát visszavonja, mert a gyermeket saját maga vagy a gyermek más hozzátartozója kívánja nevelni, feltéve, hogy a gyermek születésétől számított hat hét még nem telt el.

A 6 hetes kor betöltésével a szülői felügyeleti jog megszűnik, a szülő a gyermek örökbefogadásáról értesítést nem kaphat, az örökbefogadásról hozott határozat ellen jogorvoslattal nem élhet.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

5.2. Örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- a szakszolgálat előzetes eljárása során beszerzett iratok és vélemények

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

- a szakszolgálat előzetes eljárása során beszerzett iratok és vélemények megküldésével

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege:

Az eljárás költségét az ügyfelek viselik.

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

Az örökbefogadás előtti eljárás lefolytatásának célja annak megállapítása, hogy az örökbefogadó személyisége és körülményei alapján alkalmas-e gyermek örökbefogadására. A gyámhatóság az örökbefogadás előtti eljárás során a gyermekvédelmi szakszolgálat által beszerzett iratok és megküldött javaslat birtokában, további bizonyítási eljárást követően állapítja meg az örökbe fogadni szándékozók örökbe fogadásra alkalmasságát vagy alkalmatlanságát.

Alapvető eljárási szabályok:

Az örökbefogadás előtti eljárást Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat készíti elő. Ha az örökbefogadni szándékozó házaspár különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén rendelkezik lakóhellyel, az örökbefogadás előtti eljárás – egymás kölcsönös tájékoztatása mellett – bármelyik házaspár lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatnál lefolytatható.

Az örökbefogadni szándékozó szülők örökbefogadási szándékukra vonatkozó kérelmüket a gyermekvédelmi szakszolgálatához nyújtják be. A szakszolgálat az előzetes eljárás során 60 napon belül tájékoztatja az örökbefogadni szándékozó személyt az alkalmassági vizsgálat eredményéről. Ezt követően kerül sor az iratanyag gyámhatóság részére történő megküldésére. A gyámhatóság az

örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozata annak véglegessé válásától számított három évig hatályos. Ha három éven belül az örökbefogadási eljárás véglegessé vált döntéssel befejeződik, a határozat az örökbefogadás tárgyában hozott határozat véglegessé válásának napjával hatályát veszti. Ha az örökbe fogadni szándékozó személy testvérek örökbefogadására való alkalmasságát megállapították, és a hatályvesztést megelőzően a testvér is örökbe fogadhatóvá válik, a határozat hatálya meghosszabbodik a testvér örökbefogadási eljárásának végleges döntéssel történő befejezéséig. A határozat hatálya - a hatályvesztést megelőzően benyújtott kérelemre és a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatára - legfeljebb 1 évvel meghosszabbítható, amennyiben három éven belül nem kerül sor örökbefogadásra és azok a körülmények, amelyekre tekintettel az alkalmasságot megállapították, nem változtak. Ha a hatályvesztéskor folyamatban van az örökbefogadási eljárás, annak végleges döntéssel történő befejezéséig a határozat hatálya meghosszabbodik.

Az alkalmatlanság megállapítása esetén új eljárás csak a határozat véglegessé válásától számított egy év elteltével kezdeményezhető.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

6. Pénzbeli ellátások

6.1. Gyermektartásdíj megelőlegezése

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Illetékességi területe:

Az általános részben felsorolt illetékességi szabályok érvényesek azzal, hogy a kérelmező lakóhelyét vagy - amennyiben életvitelszerűen ott lakik - a bejelentett tartózkodási helyét kell vizsgálni és ez alapján kell az illetékességet megállapítani.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- a gyermektartásdíjat megállapító jogerős bírói ítélet,
- a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 8. számú melléklete szerinti nyilatkozat,
- jövedelemigazolások,
- az ítélet végrehajtásának kezdeményezéséről szóló igazolás (bírótság által érkeztetett végrehajtási lap),
- a végrehajtás szünetelését kimondó 6 hónapnál nem régebbi foglalási jegyzőkönyv, mely a gyermektartásdíj eredménytelen végrehajtását igazolja vagy a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás megindítását igazoló okirat, ha a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás a kérelem benyújtását megelőzően megindításra került, de a fenti jegyzőkönyv még nem áll rendelkezésre, vagy ha a kötelezett lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj behajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetséges

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban vagy szóban előterjesztett kérelemre

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

Ha a bíróság már megállapította jogerősen a gyermektartásdíjat, és a fizetésére kötelezett legalább 6 hónapja nem teljesíti a kötelezettségét, mely igazoltan behajthatatlan, a gyámhatóság megelőlegezi az átmenetileg behajthatatlan tartásdíjat, feltéve, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem

nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét (2020. évben 57.000,- Ft).

Alapvető eljárási szabályok:

A megelőlegezés a kérelem benyújtásától legfeljebb három évre állapítható meg, ha a folyósítás feltételei fennállnak. A gyámhatóság a bíróság által a tartásdíj megfizetésére kötelező határozatában megállapított összeget, százalékos marasztalás esetében az alapösszeget előlegezi meg azzal, hogy a megelőlegezett gyermektartásdíj összege nem haladhatja meg gyermekenként az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 50%-át, ami jelenleg 14.250,- Ft. A megelőlegezés a gyermek nagykorúvá válása után is megállapítható, amennyiben a gyermek még középfokú nappali oktatás munkarendje szerint folytat tanulmányokat, de legfeljebb 20. életévének betöltéséig tarthat. A folyósítás egy alkalommal további három évre ismételten elrendelhető, továbbfolyósítható. A megelőlegezés ideje alatt rendszeresen vagy alkalmasszerűen kétszeresen felvett tartásdíj esetén a megelőlegezett összeget vissza kell fizetni az államnak. A tartásdíjra kötelezett a megelőlegezett összeget a Polgári Törvénykönyvben meghatározott kamattal az államnak köteles megtéríteni. A folyósító szerv a megelőlegezett gyermektartásdíj, annak kamata és a folyósítással felmerült költségek meg nem térített összegének behajtása végett negyedévente megkeresi a kötelezett lakcíme szerinti állami adó- és vámhatóságot.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok:

A 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 8. számú melléklete

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

6.2. Otthonteremtési támogatás

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

A kérelmet az a gyámhatóság bírálja el, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakóhelye, vagy ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye van.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- pénzfelhasználási terv

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

- formanyomtatványon, mellékletek csatolásával

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

Az otthonteremtési támogatás célja, hogy a nevelésbe vételből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse. Otthonteremtési támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek legalább hároméves időtartamú folyamatos - gondozási helyén töltött - nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával szűnt meg, és készpénzének, biztosításra vagy más célból lekötött betétjének, vagy ingatlan vagyonának értéke a nagykorúvá válásakor nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanhétszeresét, azzal, hogy az öregségi nyugdíj legkisebb összegeként az otthonteremtési támogatás megállapítása időpontjában érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegét kell figyelembe venni.

Alapvető eljárási szabályok:

Az otthonteremtési támogatás Magyarország területén használható fel részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő vagy már a fiatal felnőtt tulajdonában lévő lakás lakhatóvá tételére, építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, építésére, tulajdon- vagy tulajdonrészszerzéssel járó felújítására vagy bővítésére, bérleti jogviszony létesítéséhez szükséges összeg megfizetésére, lakás bérleti díjának kifizetésére, önkormányzati bérlakás felújítására, államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvételre, otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére, indokolt esetben a tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt megfelelő ellátását

biztosító, az Szt. hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézménybe fizetendő egyszeri hozzájárulásra vagy belépési hozzájárulásra.

Ha a fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatást lakás, családi ház, tanya bérleti díjának kifizetésére, vagy lakás, családi ház, tanya tulajdon- vagy tulajdonrészszerzéssel járó felújítására, bővítésére használja fel, a gyámhatóság az otthonteremtési támogatás összegének részletekben történő kifizetéséről dönthet. Az ingatlan felújítása, bővítése céljára megállapított otthonteremtési támogatás részletekben történő kifizetése esetén a következő részlet kifizetésére csak akkor kerülhet sor, ha a fiatal felnőtt az előző részlet cél szerinti felhasználásáról okmányokkal igazoltan elszámolt. A fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatás gyámhatóság által elfogadott célra történő felhasználásáról okmányokkal igazoltan köteles elszámolni. A gyámhatóság jogosult 5 évi időtartamra elidegenítési tilalmat bejegyeztetni a magyar állam javára az ingatlan-nyilvántartásba, az otthonteremtési támogatással megszerzett ingatlanra. Ha az otthonteremtési támogatás megállapítására lakás-előtakarékossági programban való részvétel céljából kerül sor, a programba befektetett otthonteremtési támogatás összege a futamidőre zárolásra kerül. Indokolt esetben az elidegenítési tilalom feloldására, a lakás-előtakarékossági programba befektetett összeg új célra való felhasználásának engedélyezésére is sor kerülhet.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok:

A 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 15. és 16. számú melléklete

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

7. Szülői felügyeleti joggal kapcsolatos ügyek

7.1. A gyermek huzamosabb időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

Hiteles magyar fordítással:

- külföldi hatóság által kiállított környezettanulmány
- befogadó nyilatkozat,
- iskolalátogatási igazolás,
- jövedelemigazolás

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban vagy szóban előterjesztett kérelemre

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

A gyermek sorsát érintő lényeges kérdésnek tekintendő a kiskorú gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének, huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése.

A gyermek huzamos idejű vagy letelepedés céljából történő külföldre távozásához erre vonatkozó szülői engedély szükséges. A szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhatóság döntését a gyermek huzamos időtartamú külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről, ha a gyermek tanulmányok folytatása, munkavállalás vagy más hasonló célból önállóan vagy egyik szülőjével távozik külföldre, vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről, ha a gyermek letelepedés céljából egyik szülőjével külföldre távozik.

Alapvető eljárási szabályok:

A szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti az eljárás megindítását.

Amennyiben a szülő a szükséges dokumentumokhoz nem tudja csatolni a környezettanulmányt, úgy annak beszerzéséről – a szülő kérelmére – a gyámhivatal gondoskodik. Ha a szülő még nem kezdte meg külföldön a munkavégzést, a

gyámhivatal a jövedelemigazolás helyett elfogadhatja a szülő nyilatkozatát a várható jövedelméről.

A vita elbírálása során a gyámhatóság mérlegeli, hogy a gyermeknek a különélő szülőjével való kapcsolattartását rendező bírósági vagy gyámhatósági határozat végrehajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában biztosítható-e. Ha a szülők a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésében nem tudnak egyezsége jutni, a gyámhatóság tájékoztatja a feleket a szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezése iránti bírósági eljárás megindításának lehetőségéről, valamint arról, hogy a gyermek tervezett külföldi tartózkodási helyének figyelembevételével kérhetik a kapcsolattartás rendezését vagy annak megváltoztatását. A gyámhivatal tájékoztatása – a gyermek tervezett külföldi tartózkodási helyére figyelemmel – kiterjed a gyermek jogellenes elvitelének várható jogkövetkezményeire.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

7.2. A szülők lakóhelyének vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási helynek az elhagyása, a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelölése

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- környezettanulmány

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

A tizenhatodik életévét betöltött gyermek, a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő vagy a gyermeket személyesen gondozó és nevelő, vagy a gyermek személyes gondozását és nevelését vállalni szándékozó személy írásbeli vagy szóbeli kérelmére indul.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 napon belül.

Ügymenet leírása:

A tizenhatodik életévét betöltött gyermek a szülők lakóhelyét vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási helyet a gyámhatóság jóváhagyásával a szülők beleegyezése nélkül elhagyhatja, ha az az érdekeivel nem ellentétes. A szülők lakóhelyének vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási hely elhagyása önmagában a szülői felügyeletet - a személyes gondozás és nevelés kivételével - nem érinti.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámhatóság a szülők lakóhelye elhagyásának Ptk. 4:152. § (4) bekezdése szerinti jóváhagyása során vizsgálja, hogy a gyermek törvényes képviselője, lakhatása és tartása a kérelemben megjelölt helyen miképpen biztosítható.

Ha a gyámhatóság a szülők lakóhelyének elhagyását jóváhagyja, egyúttal tájékoztatja a szülőket, hogy a jóváhagyás - a személyes gondozás és nevelés kivételével - a szülők szülői felügyeleti jogát és tartási kötelezettségét nem érinti. A szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhatóság döntését a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelöléséről. Ha a különélő szülő nem ért egyet a gyermek tartózkodási helyének a szülői felügyeleti jogát gyakorló másik szülő lakóhelyén kívül történő kijelölésével,

kérelmére a gyámhatóság eljárása során megvizsgálja, hogy kapcsolattartási jogát milyen módon tudja gyakorolni. A gyámhatóság ezzel egyidejűleg tájékoztatja a különélő szülőt arról, hogy bírósághoz fordulhat a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése vagy az egyes szülői felügyeleti jogok gyakorlásának megváltoztatása érdekében.

A gyámhivatal indokolt esetben pert indít a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránt. A gyámhivatal perindítás esetén mérlegeli, hogy a pert a kiskorú gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróságon indokolt-e megindítani.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

7.3. Kapcsolattartás (rendezése, megváltoztatása, szüneteltetése, megvonása)

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- gyermekelhelyezésről szóló jogerős bírói ítélet vagy
- szülői felügyelet gyakorlásáról szóló jogerős bírósági döntés,
- gyámhatóság által jegyzőkönyvbe foglalt megállapodás szülői felügyeleti jog gyakorlásáról
- kapcsolattartásról szóló jogerős bírósági vagy hatósági döntés

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban vagy szóban előterjesztett kérelemmel. A kapcsolattartás rendezésére, megváltoztatására irányuló kérelmet a korlátozottan cselekvőképes gyermek önállóan is előterjesztheti.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje: 60 nap

Ügymenet leírása:

A gyermekkel való kapcsolattartásra mind a szülő, mind a nagyszülő, mind a nagykorú testvér, továbbá – ha a szülő és a nagyszülő nem él, illetőleg a kapcsolattartásban tartósan akadályozva van, vagy kapcsolattartási jogát önhibájából nem gyakorolja – a gyermek szülőjének testvére, valamint szülőjének házastársa is jogosult. A kapcsolattartás gyámhatósági rendezése iránt kérelemmel élhet - ha a gyermek hosszabb időn keresztül a háztartásában nevelkedett - a volt mostohaszülő, a volt nevelőszülő, a volt családbafogadó gyám, és az is, akinek a gyermekre vonatkozó apasági vélelmét a bíróság megdöntötte.

A gyámhatóság vita esetében a kapcsolattartást bármelyik fél kérelmére dönt a kapcsolattartásról vagy annak megváltoztatásáról, kivéve, ha a szülő és a gyermek kapcsolattartásának megállapítása a bíróság hatáskörébe tartozik.

Ha a különélő szülők nem tudnak megegyezni a kapcsolattartás kérdésében, a gyámhatóság elsősorban egyezséggel, ennek hiányában határozattal dönt a kapcsolattartásról feltéve, hogy a szülők között házassági vagy szülői felügyelet rendezése iránti per nincs folyamatban. Ha a kapcsolattartás kérdésében a bíróság

döntött, a kapcsolattartás megváltoztatását a határozat jogerőre emelkedésétől számított két éven belül a bíróságtól lehet kérni.

Alapvető eljárási szabályok:

A kapcsolattartás célja, hogy a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult személyek közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kíséresse, tőle telhetően segítse. A kapcsolattartás formái a folyamatos és az időszakos kapcsolattartás és a felügyelt kapcsolattartás.

A gyermek érdekét veszélyeztető körülmény vagy felróható magatartás hiányában a kapcsolattartásra jogosulttól az elvitel, és - különösen, ha a kapcsolattartásra jogosult szülő szokásos tartózkodási helye külföldön van - a meghatározott időtartamú külföldre vitel jogát is magában foglaló kapcsolattartás nem vonható meg. A gyermek elvitelével felmerülő kiadások - ha a bíróság vagy a gyámhatóság eltérően nem rendelkezik - a kapcsolattartásra jogosultat terhelik.

A gyámhatóság a kapcsolattartást elsősorban tárgyalás megtartása során, a gyermeket gondozó szülő vagy más személy (a továbbiakban együtt: kapcsolattartásra kötelezett) és a kapcsolattartásra jogosult egyezségével törekszik rendezni. Egyezség hiányában a gyámhatóság - a kapcsolattartás céljának megfelelően - a Ptk. 4:181. § (2) bekezdésében meghatározott szempontok alapján, a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett méltányos érdekére, körülményeire, valamint a gyermek korára, egészségi állapotára, tanulmányi előmenetelére tekintettel, a gyermek érdekében dönt.

A hatóság közvetítői eljárást a kapcsolattartás rendezésével, a kapcsolattartás végrehajtásával és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggésben a gyámhivatal a felek együttes kérelmére vagy hivatalból rendelhet el – az előtte folyó eljárás felfüggesztésével egyidejűleg – végzésben. A közvetítői eljárásban a közvetítő a gyermek érdekének megfelelően segíti elő a felek közötti vitát lezáró megállapodás létrehozását. Ha a felek a közvetítői eljárás során nem tudnak teljeskörűen megállapodni, a gyámhivatal a felek között létrejött részegyezség jóváhagyásáról, valamint a vitás kérdésekben a gyermek érdekében dönt. A gyámhivatal a felek közötti egyezség, részegyezség jóváhagyása esetén a döntésében rögzíti a közvetítői eljárás során született megállapodás tartalmát.

A kapcsolattartás rendezésével, a kapcsolattartás végrehajtásával és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggő gyámhatósági eljárásban közvetítői eljárás folytatható le.

A gyámhatóság a már megállapított kapcsolattartási jogot a gyermek érdekében – kérelemre vagy hivatalból – korlátozza, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére visszaél. Visszaélésnek, felróható magatartásnak minősül az is, ha a jogosult nem a szabályozásnak megfelelően él kapcsolattartási jogával, illetve ha ezen kötelezettségének önhibájából 6 hónapig nem tesz eleget.

A gyámhatóság – kérelemre vagy hivatalból – meghatározott időre a kapcsolattartási jog szüneteltetését rendeli el, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél. A szünetelés leghosszabb időtartama 6 hónap, különösen súlyos visszaélés esetén 1 év.

A gyámhatóság a határozatában megállapított kapcsolattartási jogot – kérelemre vagy hivatalból – megvonja, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél, és e magatartásával a gyermek nevelését és fejlődését súlyosan veszélyeztette.

A kapcsolattartás megváltoztatása során a gyámhatóság a korábban megállapított kapcsolattartás formájának, gyakoriságának, időtartamának, helyének megváltoztatásáról külön-külön vagy együttesen is dönthet.

Ha a kapcsolattartás megváltoztatására indult gyámhatósági eljárásban a rendelkezésre álló adatok szerint a kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése vagy megvonása látszik indokoltnak, a gyámhivatal a határozatban megállapított kapcsolattartás végrehajtásának felfüggesztését kezdeményezheti a bíróságnál.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

7.4. Gyermek iskolájának, életpályájának megválasztása

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok: --

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

A szülő vagy a gyermek által írásban vagy szóban előterjesztett kérelme

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

60 nap

Ügymenet leírása:

A szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők, valamint a szülő és a gyermek között az életpálya kijelölésével és ezzel összefüggésben a gyermek taníttatásával, iskolájának megválasztásával kapcsolatban felmerült vitában a gyámhatóság a szülő vagy a gyermek kérelmére dönt. A korlátozottan cselekvőképes gyermek a kérelmét önállóan is előterjesztheti.

Alapvető eljárási szabályok:

Az eljárást kezdeményezhetik a szülők vagy a korlátozottan cselekvőképes gyermek is, amennyiben a nevelési-oktatási intézmény jelzi a gyámhivatalnak a gyermek taníttatásával, iskolájának megválasztásával kapcsolatban felmerült vitát, a gyámhivatal tájékoztatja az arra jogosultakat a kérelem benyújtásának lehetőségéről. A gyámhivatalnak az eljárás során elsősorban a szülők és a gyermek közötti megegyezésre kell törekednie. Az eljárás során a gyámhivatal vizsgálja és mérlegeli a gyermek képességeit, eddigi tanulmányait és eredményeit, valamint egészségi állapotát. A vizsgálat során ki kell kérni a nevelési tanácsadó vagy a gyermek nevelési-oktatási intézményének véleményét, továbbá – szükség esetén – a gyermek- és ifjúságpszichiátriai gondozó vagy a gyermek egészségi állapotának megítélésére jogosult egészségügyi szolgáltató szakvéleményét.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

7.5. Megállapodás szülői felügyeleti jog gyakorlásában

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonata

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Szóbeli megállapodás jegyzőkönyvben rögzítésével.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje: A szülők közös kérésére nyilatkozatuk azonnali jegyzőkönyvbe vétele.

Ügymenet leírása:

A szülői felügyelet közös gyakorlására jogosult különélő szülők megállapodhatnak abban, hogy a szülői felügyelettel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket egymás között megosztják, vagy a jövőre nézve a szülői felügyeleti jogokat egyikőjük gyakorolja. Megállapodásuk alapján rögzíteni kell azt a tényt is, hogy a gyermek megállapodásuk alapján melyik szülő gondozásában nevelkedik, valamint, hogy a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben a szülői felügyeleti jogot közösen gyakorolják, feltéve, hogy a bíróság nem rendelkezett ettől eltérően.

Alapvető eljárási szabályok:

A szülői felügyeletet a szülők – megállapodásuk vagy a gyámhatóság vagy a bíróság eltérő rendelkezése hiányában - közösen gyakorolják akkor is, ha már nem élnek együtt. A szülői felügyelet gyakorlásában a jövőre nézve a szülők megállapodhatnak. A megállapodásuk jegyzőkönyvbe foglalásakor a szülőket tájékoztatni kell arról, hogy a megállapodásukat módosíthatják, valamint ezen megállapodásuk nem azonos hatályú a bíróság szülői felügyelet rendezése iránti perben hozott határozatával.

Ügýtípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

7.6. Kiskorú házasságkötésének engedélyezése

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Ha a tizenhatodik életévét betöltött gyermek kíván házasságot kötni, az előzetes engedélyt bármelyik házasulandó fél lakóhelye szerinti Járási Hivatal megadhatja, azonban az erről szóló határozatot a másik Járási Hivatallal közölni kell.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

A házasságkötéshez szükséges előzetes engedély megadása iránti kérelemhez csatolni kell

- a házi orvos arra vonatkozó igazolását, hogy a kiskorú gyermek a házasságkötéshez szükséges testi és értelmi fejlettséggel rendelkezik,
- a házasulandó felek jövedelemigazolását, vagy a házasulók által bemutatott nyilatkozatot, amelyből megállapítható, hogy a 16. életévét betöltött házasuló, illetve a meglévő vagy a 18. életévének elérése előtt születendő gyermekének megélhetése és lakhatása a házasságkötés után biztosítva van,
- szükség esetén a családvédelmi szolgálat tanácsadásán való részvételt tanúsító igazolást,
- egyéb, jóváhagyást igénylő jognyilatkozatot tartalmazó okiratok.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

A 16. évét betöltött házasuló által előterjesztett kérelem.

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje:

Huszonöt napon belül, ha a házasulandó feleknek nem kell részt venniük a családvédelmi szolgálat tanácsadásán.

Ügymenet leírása:

A 16. életévét betöltött házasuló az engedélyezés iránti kérelmét a gyámhatóságnál vagy az anyakönyvvezetőnél terjesztheti elő.

Alapvető eljárási szabályok:

A 16. életévét betöltött kiskorú csak a gyámhatóság előzetes hozzájárulásával köthet házasságot. A házasságkötési engedély a gyámhivatali határozat véglegessé válását követő 6 hónapig hatályos.

A gyámhatóság a házasságkötésre vonatkozó előzetes engedélyt akkor adja meg, ha a házasságkötés a kiskorú gyermek érdekét szolgálja, az engedély megadása iránti kérelmet a kiskorú gyermek szabad akaratából, befolyástól mentesen nyújtotta be, továbbá ha fennállnak az engedély megadásához meghatározott feltételek, rendelkezésre állnak a szükséges iratok és nyilatkozatok. Önmagában az a tény, hogy a kiskorú várandós – az egyéb körülmények gondos vizsgálata és mérlegelése nélkül – nem alapozza meg a házasságkötés engedélyezését. A kiskorú a házasságkötéssel nagykorúvá válik.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

7.7. Szülői jognyilatkozatok jóváhagyása

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

Ingtalan elidegenítése esetén:

- az ingatlanra vonatkozó szerződés egy eredeti és három másolati példánya,
- 3 hónapnál nem régebbi adó és értékbizonyítvány, vagy ingatlanközvetítésre feljogosított bármely szerv értékbecslése kivéve, ha az ingatlan értékét az illetékhivatal 6 hónapnál nem régebben már megállapította,
- A közös tulajdon megállapodás alapján történő megszüntetésének jóváhagyása iránti kérelemhez mellékelni kell az elvi telekmegosztási engedélyt, továbbá a megosztás után kialakításra kerülő ingatlanrészekre vonatkozó értékbecslést.
- A gyámhivatal eljárása során a szerződés tárgyát képező ingatlan adatainak beszerzéséről gondoskodik.

Ingóság elidegenítése esetén:

- a vagyontárgy értékesítésével hivatásszerűen foglalkozó szerv vagy személy értékbecslése,
- ingóságok értékesítésére vonatkozó szerződés.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje: hatvan nap

Ügymenet leírása:

A szülő jognyilatkozatainak érvényességéhez a gyámhatóság jóváhagyása szükséges, ha a jognyilatkozat a kiskorút megillető tartásról történő lemondás; a kiskorút öröklési jogviszony alapján megillető jogra vagy őt terhelő kötelezettségre vonatkozó jognyilatkozat és a külön is visszautasítható vagyontárgyak öröklésének visszautasítása; a kiskorú nem tehermentes ingatlanszerzése, ingatlana tulajdonjogának átruházása vagy megterhelése; a kiskorú gyámhatóságnak átadott vagyonáról való rendelkezés; vagy a kiskorú jogszabályban meghatározott összeget meghaladó értékű vagyontárgyáról való rendelkezés esetén.

Nincs szükség a gyámhatóság jóváhagyására, ha a kiskorú ingatlanvagyonának megterhelésére az ingatlan ellenérték nélküli megszerzésével egyidejűleg, az ingyenes juttatást nyújtó személy javára történő haszonélvezet alapításával kerül sor. Nincs szükség a gyámhatóság jóváhagyására, ha a jognyilatkozat érvényességét bírósági vagy közjegyzői eljárásban elbírálták.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámhatóság előtt a szülők kérelmére indulhat eljárás jognyilatkozatuk jóváhagyása érdekében. A szülők gyermekük vagyoni ügyében tett jognyilatkozatának érvényességéhez a jogszabályban meghatározott esetekben a gyámhatóság hozzájárulása szükséges. A jognyilatkozat jóváhagyásával kapcsolatos eljárás során a gyámhatóság az összes körülményt mérlegelve azt vizsgálja, hogy a jognyilatkozat jóváhagyása a gyermek érdekeit szolgálja-e. A gyámhatóság a felsorolt jognyilatkozat jóváhagyását elutasítja, ha a jognyilatkozatot tartalmazó okirat alaki szempontból érvénytelen. A jognyilatkozat gyámhatósági jóváhagyása a jognyilatkozat érvényességéhez szükséges – jogszabályban előírt – egyéb feltételeket nem pótolja.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –

7.8. Tanköteles gyermek művészeti-, sport-, modell vagy hirdetési tevékenység keretében történő foglalkoztatásának bejelentése

Hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- a foglalkoztatásra vonatkozó megállapodás

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban történő bejelentés

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügyintézés határideje: 15 nap

Ügymenet leírása:

A szülők és a tanköteles gyermek által tett bejelentés alapján a gyámhatóság ellenőrzi a gyermek művészeti-, sport-, modell vagy hirdetési tevékenység keretében történő foglalkoztatását.

Alapvető eljárási szabályok:

A szülőknek gyermekük művészeti-, sport-, modell vagy hirdetési tevékenység keretében történő foglalkoztatását be kell jelenteni a gyámhatóság felé. A gyámhatóság a csatolt megállapodás/szerződés, valamint a szülők és a gyermek meghallgatása során tett nyilatkozatok alapján ellenőrzi a bejelentésben foglaltakat.

Ügýtípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Korm.rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

Az ügy intézését segítő útmutatók: –

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok: –

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: –